

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Működőhely: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A villanygomb.

A halálbüntetésről írt minapi vezetőcikkünk széles taraju hullámokat vert az aradi sajtóban. Egy gyilkosság adott aktualitást a kérdésnek, hogy vajjon a társadalmi rend biztonsága szempontjából célravezető-e a halálbüntetés eltörlése. Nem kívánunk vitába bocsátkozni erről a kérdéstről, mert előttünk már arra hivatott jogászok és szociológusok egész könyvtára menő anyagot vitatkoztak össze ez ügyben, és pedig eredménytelenül, mert a meddő vita során nem tudták megtalálni az abszolút igazságot. Ezt bizonyítja az a tény, hogy egyes országokban az igazságszolgáltatás eszköze a bitófa, vagy villamosszék, más államokban eltörölték a halálbüntetést, ismét más országokban pedig a már egyszer eltörölt halálbüntetést újból visszaállították. Ugy látszik, néhány évtizednek kell még elviharzania, amíg a társadalom előtt teljesen tisztán fog állni ez a súlyos kérdés.

Nem is térünk volna vissza egyik lapársunk ama cikkére, amely velünk ellenkező álláspontot foglalt el, ha abban a következő pontot nem találtuk volna:

— „Ami pedig a halálbüntetést javallónak azt az argumentumát illeti, hogy meg kell bosszulni a bűnt, hogy a biblia is hirdeti: aki legyvert fog, fegyver által hal meg. Erre vonatkozólag — most nézzen mindenki jól magába:

— Megnyomunk egy villanygombot és ezzel meghal egy kínai, mi pedig ezáltal gazdag emberek leszünk, ennek az élete árán. Adva van ez a lehetőség — nézzen mindenki jól önmagába és vallja be őszintén — ki ne nyomná meg a villanygombot?”

A különben szépen megírt cikkben elképedve olvastuk a fenti sorokat. Hiszen az a szörnyű mentalitás árad belőlük, hogy egy kényelmesebb körülmények között történő, megfontolatlanul maradó, alattomos gyilkosságra anyagi okokból valamennyien hajlamosak vagyunk! A cikk írója tehát, aki kulturális erkölcsi parancsnak mondja a halálbüntetés eltörlését és magasabb humánus szempontokból tiltakozik a bűnös emberélet kioltása ellen, ezekben a fentebb idézett sorokban nyíltan bevallja — tehát ő is — skrupulus nélkül nyomná meg azt a gombot, amely egy ártatlan ember életének kihalását jelenti. És ugyanakkor, amikor lepkékönnyű lelkiismerettel természetesen találja, hogy anyagi előnyökért mindenki ölti képes. élénken, a humanizmus álcájában tiltakozik az ellen, hogy a gyilkos által megtámadott társadalmi rend önvédelmi célokból igazságot szolgáltatasson.

Rettenetes ellentmondás ez. Azt hisszük, hogy azok a bizonyos gyilkos urak, akik a társadalmi rendet minduntalan veszélyeztetik, körülbelül szintén ugyanezzel a mentalitással ülenek. — Most pedig felszabaduló érzésekkel olvassák nyomtatásban is azt a tantételt: anyagi érdekekért bárki is könnyedén meggyilkolna egy ismeretlen embert! Azt sem tartjuk lehetetlennak, hogy sok, még habozó rablógyilkosjelölt, biztatásnak veszi a fentebb idézett sorokat, mert hiszen „ha mindenki megtenné, miért ne tegyem én is?”

A szociológia modernkedőivel szemben, akik ilyen tanokat vallanak, már mégis csak szimpatikusabb előttünk az az egyenes, jól bevált konzervatív világnézet, mely a legsúlyo-

sabb büntetést méri arra, aki pénzért gyilkol. És biztosíthatjuk a különös álláspont híveit, hogy ebben a mai önző, romlott társadalmunk-

ban is nagyon sokan vagyunk, akik mégolyan csábító körülmények között sem nyomnók meg azt a gyilkos villanygombot.

Román—magyar tárgyalás Aradon

Megnyilik a pecica—battonyai vasutvonal.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata. Mint ismeretes, az elmúlt év novemberében Románia és Magyarország között megegyezés jött létre a Pecica—Battonya közötti közvetlen vasutvonal megnyitása érdekében. A megegyezést már mindkét állam ratifikálta, a határmegnyitásra azonban mind-éideig azért nem kerülhetett sor, mert időközben bizonyos nehézségek merültek fel a részletek kérdéseket illetőleg. Miután azonban mindkét államnak égetően sürgős érdeke a vasutvonal megnyitása, a függő kérdések végleges

tisztázása végett a román kormány hozzájárult ahhoz, hogy az ügyben újabb tárgyalások induljanak meg a két állam delegátusai között. A Dimineata értesülése szerint a tárgyalások február 21-én kezdődnek meg Aradon s a végleges megállapodásokra már annál is inkább meg van minden remény, mert a magyar delegáció tagjai már hetekkel ezelőtt eljutatták a román kormányhoz a magyar kormány kívánságait s egyszersmind munkaprogramot is terjesztettek elő az Aradon megtartandó tárgyalásokkal illetőleg.

Lapedatu pénzügyminiszter marad.

Elsimul a Manoiescu—Lapedatu-affér. — Bratianu Ionel eredményekkel kecsegtető tárgyalást folytat Maniu Gyulával. — Lupu dr. még kizárása előtt kilép a nemzeti parasztpártból.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy meglepetéssel fogadták a Lapedatu—Manoiescu konfliktus ügyében mára beállott érdekes fordulatot, amely szerint Lapedatu távozásáról szóló híreszteléseket a néppártban megcáfolták. A félhivatalosnak tekinthető cáfolat annál is inkább élénk találgatásokra ad alkalmat, mert a tegnapi napra már szinte befejezett ténynek tudták a pénzügyminiszter napokban való távozását. A Cuvantul értesülése szerint a váratlan fordulatot nyilván az idézhette elő, hogy a kormány Goldis-párti tagjai egyáltalán nem foglaltak állást az ügyben s ezáltal — a lap megállapítása szerint — enyhítették Lapedatu helyzetét. A kormány egyik tagjának nyilatkozata szerint különben Lapedatu bejelentette a kormányelnöknek, hogy bizonyítani tudja eljárásainak jogosságát s máris nagyfontosságú okmányt terjesztett Averescu elé, aki az ügyet most újabb alapos áttanulmányozás tárgyává tette. Addig pedig — mondta a politikus — amíg Lapedatu ellen emelt kifogások be nem igazolódnak, a pénzügyminisztert nem lehet eltávolítani a kormányból. A lap ezzel szemben megállapítja, hogy a politikai körök szimpátiája az ügyben mára már határozottan Lapedatu mellett nyilvánul meg s ebből azt a következtetést vonja le, hogy a válság a pénzügyminiszter visszamaradásával oldódik meg.

A Lupu—Michalache-konfliktus kipattanása óta — mint arról a Cuvantul értesül — a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt főbb erdélyi vezetőembere között állandó tárgyalások folynak bizonyos tekintetű megállapodások tárgyában. A tárgyalásokat a liberálisok részéről Inculet volt miniszter vezeti, aki tegnapi azt a kívánságát terjesztette elő, hogy a nemzeti-parasztpárt már előzetesen is adjon ki nyilatkozatot, amely szerint a tárgyalások Maniu kívánságára kezdődtek meg s Maniu már eleve is hozzájárult a végső megállapodások szankcionálásához. Erre azonban — a lap tudomása szerint — Maniu nem hajlandó s egyben azonban közölte azt is megbízottaival, módjában áll meggyőzni Bratianu Ionelt arról, hogy a tárgyalások alapját képező kérdésekben a nemzeti-parasztpárt szempontjai inkább fedeznék a helyzet konszolidálásának kívánalmait. Bratianu Ionel erre készséggel jelentete ki,

hogy a kifogásokat döntés alá bocsájtják s a megállapodások érdekében — melyek létrejötte a Cuvantul szerint már csak napok kérdése lehet — liberális részről nagyobb engedelményre is hajlandók.

Mint ismeretes, a nemzeti-parasztpárt vezetője a tegnapi tartott választmányi ülésén magáévá tette Michalache előterjesztéseit és elhagyta több választmányi tag kizárási indítványát Lupu dr. ellen. Így tehát a plénumnak Lupu kizárását fogják javasolni. Ugylát-ság azonban, hogy Lupu dr. elebe akar vágni a párt végleges határozatának, amennyiben — a Cuvantul értesülése szerint — elhatározta, hogy önként lép ki a pártból s a megkezdett harcot a fuzionált két párt ellen fokozottabb mértékben folytatni fogja. Ezt az elhatározását Lupu dr. különben ma memorandum formájában közölte is Maniu Gyulával, akinek szemrehányást tett, hogy befolyásolni hagyta magát egyesektől, s ezzel pártja jövőbeni sorsát új utakra terelte, amely — szerinte — azonban csak a bomlás eredményezheti. A Cuvantul értesülés szerint Lupu dr. egyelőre nem foglalkozik pártalakítással, de különben is minden újabb elhatározását, — még a kiképés formális bejelentéséig is — a szombati rendkívüli ülés eredményétől teszi függővé, attól az üléstől, amelyre Lupu dr. a maga híveit és elvtársait hívta össze.

A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportja ma reggel összeült, hogy a Lupu-ügyet megtárgyalja. Az ülésen azonban semmiféle határozatot nem hoztak és a tanácskozást holnap folytatják. Beavatott politikai körök határozottan állítják, hogy Lupu dr. kilép a nemzeti-parasztpártból és újból megszervezi a régi parasztpártot. Lupu azoknak a barátainak, akik megkísérelték kibékítését, kifejtette, hogy az alábbi követeléseket támasztotta a párttal szemben. A nemzeti-parasztpárt igazgatótanácsa azonnal feloszlatassék és három hónapra, a pártkongresszus összehívásáig egy pártvezető bizottság küldessen ki, amelynek elnöke Lupu, főtitkára Michalache és pénztárnoka Maniu lenne. Ennek a kijelentésnek volt a következménye a párt parlamenti csoportjának az összehívása.

Parasztpárti körökből nyert értesülésünk szerint Lupu tiz képviselő követi a nemzeti-parasztpártból

Eltemették Mille Constantint

Nagy részvét az elhunyt kiváló publicista halála fölött.

(Az Aradi Közlöny buturesti-i tudósítójának távirata.) Oriási részvét mellett helyezték ma délután örök nyugalomra a Belu-temető sírkertjében az elhunyt hírneves román publicista, Constantin Mille holttestét. A nagy halott koporsója után több ezer főnyi kíséret haladt s ott voltak a gyászmenetben Constantin Mille régi feyvertársai: politikusok, újságírók, művészek, a főváros előkelőségei és a munkáscsoportok küldöttségei. A gyász komor fenségét emelte, hogy amikor a menet megindult a temető felé, a főváros összes gyáraiban megszólaltak a szirénák: a gyári munkások bucsúztak el érdekeik harcos védelmezőjétől. A sírkertben a koporsó felett több ismert nevű politikus, újságíró és művész mondott gyászbeszédet, akik mind Constantin Mille a közjó érdekében elért sikereinek érdemeit méltatták.

A nagynevű publicista, Constantin Mille halála különben a törvényhozás mindkét házának tagjait is mélyen megrendítette. Több vezető politikus táviratban és személyesen kondoleált az elhunyt családjának, a szenátus és a kamara pedig küldöttségileg vett részt a temetésen. A délelőtt folyamán az elhunyt özvegye az ország minden részéből rengeteg részvétáviratot kapott. A közéleti nagyságok közül Mitilineu felesége, Burilescu tábornok, Stavri Bratianu, Trancu-Iasi kondoleáltak személyesen az özvegynél. A román újságírók egyesülete és a román újságírók szindikátusának központja, valamint csekély kivétellel az összes romániai lapok szerkesztősegei küldtek részvétáviratot. A prágai cseh újságírószervezet és a kisantant-államainak sajtószindikátusa is táviratban fejezte ki részvétét.

Thomka Zoltán esküvője.

Az egykori aradi huszártiszt érdekes házassága. — Esküvője napján mentették fel Thomka Zoltánt Kosztká István egy vádjára alól.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Széles körben nagy feltűnést keltett az a távirati híradás, amely közölte, hogy Thomka Zoltán, az Aradon is jól ismert huszárezredes tegnap délben házasságot kötött a Valerian-tragédiában szereplő Kosztká István elvált feleségével. Érdekes, hogy követően a házasságkötés előtt Thomka Zoltán szemben állott a bíróság előtt Kosztkával, aki életveszélyes fenyegetéssel vádolta meg a huszárezredest. A házasságkötésről, illetve az azt megelőző büntető tárgyalásról budapesti tudósítónk a következőket táviratozza: A budapesti büntetőjárásbírószágon szerdán tárgyalta Böhm Hümér járásbíró azt a vért, melynek vádlottja Thomka Zoltán huszárezredes, vádlója pedig a Valerian-alezredes tragédiájáról ismert Kosztká István volt. Életveszélyes fenyegetés címén indult meg a per Thomka ezredes ellen, aki a vád szerint tanu előtt kijelentette, hogyha Kosztká nem kap büntetést a Langer-féle rágalalmazási pörben, akkor ő fog keresztüljárni rajta. Kosztká nem jelent meg a tárgyaláson s a tanúk hallgatásuk után az ügyészi megbízott eljött a vádat Thomka ellen. Kosztká ügyvédje azonban átvette ekkor a pótmagánvádat. A bíróság azonban felmentette a vád alól Thomkát azzal az indokolással, hogy általános bírói gyakorlat szerint az életveszélyes fenyegetésnek szemtől-szembe közvetlenül kell elhangzania, már pedig ebben az esetben erről szó sincs. Kosztká képviselője fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

A tárgyalás után nyomban történt a házasságkötés: Thomka Zoltán huszárezredes feleségül vette Kosztká István elvált nejét, született Mezey Annát. A polgári esketés az I. kerületi anyakönyvi hivatalban, az egyházi szertartás pedig a Deák-téri evangélikus templomban folyt le.

Cáfolják Stresemann és Mussolini találkozását. Rómából jelentik: A Stefani ügynökség hivatalosan megcáfolja Stresemann és Mussolini sán római találkozásának hírét. Mussolini a legutóbbi napokban nem hagyta el Rómát.

Nagy botrány a kamarában.

Az ellenzék felelevenítette az állítólagos választási visszaéléseket. — Tumultus a kormánypart és az ellenzék között.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Leonte Ciupulescu 500 ezer lej segítséget kér a dolji templom építésére. Pop a tulzai világítótorony működésének biztosítására kér intézkedést. Florescu az aradi selyemcsempészésről beszél és intézkedéseket kér hasonló esetek megakadályozására. Ezután áttérnek a napirendre. Anghelescu nemzeti-parasztpárti interpellál a választási deliktumok amnesztiája ügyében. Interpellációjára a miniszterelnöktől kér választ. Foglalkozik az amnesztiarendeletről pontjaival és azzal vádolja a kormányt, hogy törvénytelenségeket követett el a többség létrehozása érdekében, előre biztosítva azok elkövetőit, hogy törvénytelen tetteikért amnesztiát fogynak kapni. Beszéde során számos incidens támad a többség tagjaival, akik élénk közbeszólásokkal zavarják. Anghelescu fel akarja ol-

vasni Stefanescu tábornok, csendőrségi parancsnoknak egy rendeletét is, de ebben a többség megakadályozza. Amikor a szónok a választási deliktumok statisztikáját ismerteti, Calmuschi kormányparti képviselő a nemzeti-parasztpárt padsoraiba ül be. Madgareu tiltakozik ez ellen és követeli, hogy a kormányparti képviselő távozzék az ellenzéki oldalról. Nagy botrány tör ki, miután Calmuschi nem akarja elhagyni helyét. Végül az elnök és a kormánypart higgadtabb tagjai rábírák a távozásra, miközben az elnök felfüggeszti az ülést. Szünet után Anghelescu folytatja beszédét. Támadja a hadügyminisztert, mert nem büntette meg azokat a tisztokat, akik beavatkoztak a politikába, az igazságügyi minisztert pedig azért, mert nem járt el a visszaéléseket elkövető bírák ellen. Otetelesanu elnök figyelmezteti a szónokot, hogy nyugodtabb hangon beszéljen. Az ülés folyik.

Népek küzdelme a háború ellen.

Népszövetségi értekezlet Titulescu londoni lakásán.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) A népszövetségi egyezmény 11-ik pontjának alkalmazása ügyében kiküldött albizottság, amelynek tagjai Balfour, Titulescu és Debrouckere, tegnap tartotta első ülését Londonban. Miután Titu-

lescu spanyolnáthában megbetegedett, az ülést a londoni román követ lakásán tartották, hol a szakértőkkel együtt tizenhatan vettek részt a háború elleni preventív rendszabályok megállapításáról folyt tanácskozáson.

Vérvásár Aradon.

Akik vérüket áldozzák a tudomány céljaira. — Tömegesen jelentkeznek vératömlesztésre emberek Aradon.

(Arad, február 16.) Sok esztendő eltelt azóta, amióta először olvastam az újságokban a nagy szenzációt, hogy egy sápkóros amerikai miss milliárdos papája hirdetést tett közbe a lapokban, hogy melyik bátor gentleman volna hajlandó vért feláldozni beteg lányának megmentéséért. Ha jól emlékszem egy villanyszerelő munkés jelentkezett, aki egy csapásra híres emberré vált. Ríporterek tömegé interjúolta meg, a legnagyobb lapok leközölték fényképét és a milliárdos gazdag emberré tette az önfeláldozó villanyszerelőt, aki egészséges vérével tényleg megmentette a leány életét. Legalább így írták a lapok és így mondták az orvosok is. Sokkal szebb, romantikusabb és amerika-izűbb lett volna, ha a dolog házassággal végződik, de akkor így is szenzáció volt.

Hány évnek kellett eltelnie azóta és milyen népszerűvé válhatott az orvostudományban a vératömlesztés, ha már Aradra is elkerült: már Aradon is olvashatjuk a lapokban, hogy:

„Ki volna hajlandó vératömlesztés céljaira jelentkezni, jutalom és ingyenes vérvizsgálat eillenében a Posgay szanatóriumban”.

Elmentem. Nem azért, mintha vért akarék adni: magamnak is kevés van belőle. Az ingyenes vérvizsgálat sem izgató, mert minden jó embernek legyen mondva, egészséges vérem van. A jutalom? Na hát az épen rám férne, de nonnan adjak én három, vagy négy deci vért annak a szegény vére szomjazó embernek. De azért elmentem, mert kíváncsi voltam; hogy kik jelentkeznek. Hallatlan szerencsém volt. Pont egy széles mellű, egészséges arca fadaragó-mester várakozott az előszobában. Többen is voltak, de a többiek mindnyájan sápadt arcú, horpadt mellű, köhögős emberek; bizonyára ezeknek sincs felesleges véruk. De a fadaragó, az igen. Mintha az isten is arra teremtette volna, hogy vérrel lássa el a vérszegényeket. Persze megszólítottam.

— Tetszik tudni — mondotta a mester — belőlem minden tavasszal anélkül is kell csapolni egy kis vért, mert nagyon sok van belőle és azt mondják az orvosok, hogy ha nem vesznek belőlem vért, megüthet a guta. Egyéb bajom nincs, egészséges vagyok, mint a makk. A vérbőségem is a tulságos egészségemtől van. Gondoltam, összekötöm a hasznost a kellemessel; eddig én fizettem a vércsapolásért, most nekem fizetnek. Ráfér egy ilyen szegény vérbőségben szenvedő emberre egy kis pénz-bőség is.

Igazat adtam neki és megvártam, míg reám kerül a sor. A fadaragó előttem ment be a rendelőbe és hamarosan kijött. Egy kis vörös pontocskát mutatott a kezén; onnan vették ki a vért. Csalódott, mert azt hitte, hogy azonnal fizetnek, de előbb a vérvizsgálat jön, amelyik megmutatja, hogy nem rejt-e vére valami titkos betegséget. Dr. Posgay István a szanatórium igazgató-főorvosa szívesen fogad és elmondja, hogy eddig hat egészséges véri ember jelentkezett, akik mindnyájan hajlandók vért adni a nemes célra.

— Jelenleg nincs szanatóriumban olyan beteg — szól az igazgató-főorvos — akinek vératömlesztésre volna szüksége, de bármikor jöhet és akkor azonnal igénybe vesszük a jelentkezők közül azt, aki erre a célra alkalmas. A helyzet ugyanis az, hogy az emberek vére nem egyforma és az átömlesztésre csak quadráló, azonos vért szabad használnunk. Négyféle vér van az egészséges véri emberek között. A leggyakoribb a kettős számmal jelzet. És ha két nem azonos vér összekerül, az végzetes lehet a betegre, mert a nem quadráló vér megalvasztja a beteg véret. Régebben báránvért használtak átömlesztésre, de ez is gyakran katasztrófális következményekkel járt. Ujabbban nagyon elterjedt a vératömlesztés és nagyszerű eredményeket hozott, különösen nagyobb vérveszteségnél.

Körülteül így magyarázta el dr. Posgay István főorvos a vératömlesztéssel való gyógyítást. Aztán megmutatta azokat a kis üvegcsöveket, amelyekben a kísérletre szánt vért tartja.

— Ez az egyes, ez a kettős, hármias és négyes — mondotta a főorvos. Néztem, néztem, de bizony egyforma piros volt mind a négy. De nem meritem megmondani, hogy egyformának látom őket, mert féltem, hogy laikusnak tart. Egy könyvet lapozott fel, ahol a jelentkezők neve, lakása, véreinek minősége van bejegyezve. Van közöttük egy Astragyári munkás, egy kereskedő segéd, egy szabó és három magánhivatalnok. Mégis a magánhivatalnokok a legbátrabb emberek, vagy talán nekik van legnagyobb szükségük pénzre: érte még vérüket is feláldozzák.

(p. g.)

Grozavescu Traian a ravatalon.

A tragikus sorsu énekművészt a bécsi román templomba vitték. — Az anya elindult a halott fiához. — Örjög a gyilkos feleség. — A világhírű tenorista hattyudala. — Lugosra hozzák haza a tetemet. — Románia ifjusága a nemzet halottjának tekinti Grozavescut.

(Arad, február 17.) Az az izgalom és megdöbbenés, amelyet Grozavescu Traian tragédiája okozott, nemcsak nálunk, szűkebb hazájában, hanem az egész civilizált világban, még ma sem ült el. Az emberek nem tudnak márhonnapra napirendre térni afölött, hogy ezt a megdöbbentető tehetségű nagy művészt, szép és élte virágjában, a dicsőség glóriájában álló fiatalembert egy hiszterias asszony ostoba golyója örökre elhallgattasson. Azon a vesztésén kívül, amelyet Grozavescu művészetének megszűnésén az egész kulturvilággal együtt érzünk, nekünk aradiaknak kétszeres fájdalmat okoz ez a tragédia, mert Grozavescuban nemcsak a nagy tenoristát, hanem a

szívünkhez közel álló embert, a kedves, bohém és jószívű „Csutakot” is siratjuk.

És valóban elismerésreméltó az erdélyi és bánáti ifjak ama nagyszerű mozgalmá, hogy a tragikus sorsu kiváló énekművészt halóporában az ország kegyelete és fájdalma övezze körül s Grozavescu a nemzet halottjaként hazája földjében aludja örök álmát.

A külföldi lapok hasábszámra, nagy részletességgel írják a fiatal erdélyi tenorista borzalmas tragédiájáról és mint a világ egyik legtöbbet ígérő énekes-tehetségét méltatják. A véres drámával kapcsolatos újabb eseményekről az Aradi Közlöny bécsi tudósítója az alábbiakban számol be:

Látogatás a halott művésznél.

— Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől. —

A Myrtenegasse közelében a Lerchenfelderstrasse jobb oldalán van a 62-es számú ház, amelyben Grozavescu, a kiváló énekes megrendítő tragédiája lejátszódott. Este, hat óra. A forgalom most nagyobb ebben az utcában, mint nappal. A ház előtt néhány ember áll csupán, de viszont több várakozó autót lehet látni a gyalogjáró mellett. Bent a házban semmi sem jelzi a nagy izgalmat, ami az ilyen eseményeknél kiváltódik a szomszédokból: a folyosókon és a lépcsőházban nem látható egyetlen ember sem. A második emeleten az egyik lakás ajtaján tábla, rajta egy név: *Grozavescu*. A csengetésre kísért szemű, szőke leány nyitja ajtót:

— A komisszió urai vannak benn.

A nyitott szalonajtón át szép szobába lépünk. Nagy üresség-visszaság van itt. Nyitott kofferek, a fotelleken és székeken egymáshátról ruhadarabok. Akár egy utazás előtt. Még három egymásba nyitló szoba alkotja a lakást. Hálószoba, ebédlő és dolgozó szoba. Mind az egész uccafront villanyfényben uszít. A berendezés jómódúan polgáris és semmi sem mutat arra, hogy egy világhírű tenorista otthonában vagyunk. Csak a szalon jobboldali falán egy olajfestmény, amely Grozavescut mint Mantua hercegét ábrázolja. Rajta a szignatúra: Max Sándor 1925. A mellette levő szobában az íróasztal előtt ül a rendőrtanácsos és éppen Grozavescu hűgát hallgatja ki, aki tanuja volt a merényletnek. Kivülük két rendőr van még a szobában és néhány civil ur, a művész barátai, a román követség és konzulátus tagjai, akik az első hírről azonnal idesiettek.

A halálos golyó.

Abony átnegyünk az ebédlőn, amelyben szintén nagy a rendetlenség, a hálószoba nyitott ajtaján át látszik Grozavescu holtteste a parketten. A rézágylába előtt zuhant a földre és most ott fekszik a hátán vértócsában, szétvetve lábait és karjait. Egy óriás, aki két órával ezelőtt távozott az életből. A bal szemé felett egy vértócsoruzott kis lyuk. Itt jött ki a gyilkos golyó. Telt arcán a hirtelen meglepett ember ijedsége honol. Nem sokat szenvedett szegény Grozavescu. A halál gyors volt és irgalmas...

Gyászszertartás a művész lakásán.

Először a feketeszakállas ur, aki egy fiatalember kíséretében jelent meg, kinyitotta kis kizárkálást és kezdte azt kicsomagolni. A feketeszakállas ur, *Mitoriu* tanár, román lelkész, aki azért jött, hogy beszéltelje az elszállítás előtt a holttestet. Mitoni tanár — mily különösök a sons utjai — Grozavescu gyermekkorú barátja. Mindketten Lugojról valók. Ő a követségen hallotta a hírt és idesietett, hogy szegény barátjának megtegye az utolsó szolgálatot.

A lelkész két gyertyát vesz elő a hóröndből, odaállítja a kerek asztalra és meggyújtja azokat. Sajátságos kép: az égő halotti gyertyák és mellette parókák, férfi fehérneműk, csomagolásra várón, a másik széken ülő ruhák, egy öltöny, egy kosztüm, egy fény-

képezőgép, kézzel írott költők. A omblapon:

A rózsalovag. Allattuk: Az énekes... holtan.

A lelkész teljes ornátusban áll. Imádkozva megy az urakkal (Grozavescu huga is itt van) a hálószobába. A szertartás rövid ideig tart. Az énekes holtteste a földön, jobbról, balról égő gyertyák: a halott Scarpia...

Viszik a halott művészt a halottasházba.

Kint harangoznak. Jönnek az emberek a ravattal. Négyen tudják csak felemelni a hatalmas testet. Letakarják a holttestet és viszik a halottasházba. Amikor az előszobába érnek, hirtelen felvonyít Grozavescu kutyája, melyet egy mellékszobába zártak. Fájdalmasan, nyugtalan üvölt a kutya. Különös: eddig hangját sem lehetett hallani. Mintha megérezte volna, hogy örökre viszik most el gazdáját mellőle... A nagy énekes mincs többé, a nagy énekes halott...!

Megy az anya a fiához.

A tragikus véget ért Grozavescu Traian lakásán egymást érik a részvétlátogatók, akiket a művész huga, Grozavescu Olga, a gyilkosság egyetlen szemtanúja fogad. A feldult lelkületű fiatal leány elmondja, hogy mára várja Bécsbe édesanyját Lugosról, aki még nem tudja mi történt fiával, mert csak annyit mertek neki megtáviratozni, hogy fia balesetnek lett az áldozata. A táviratra már meg is jött a sürgönyválasz Lugosról, hogy a koporsót ne zárják le, mert édesanyja látni akarja a fiát és az a kívánsága, hogy ne Bécsben, hanem szülőföldjén, Lugoson temessék el.

Beszámítható-e a gyilkos feleség?

A holttestet ma átszállították a bécsi román templomba, ahol felravatalozzák. A bécsi lapok neves orvostanárokat és pszichológusokat szólaltatnak meg a kérdésről, vajjon beszámítható volt-e Grozavescuné és lehet-e előre megfontolt, szándékos gyilkosság címén vádat emelni ellene. A szakvélemények meg-egyeznek abban, hogy organikus elmebaj esetről nincs szó, de lehetséges, hogy a végsőkig felfokozott féltékenység pillanatnyilag megzavarta a szerencsétlen asszony esztét. Olyan állapotban volt, mint aki üldözési mániában szenved.

Dühöngő asszony a rabkórházban.

Grozavescuné, akit a rendőrség intézkedésére a rabkórházba szállítottak, tegnap délután dühöngeni kezdett. Az asszony levetette magát a földre, fejét a padlóhoz verte és letépte magáról a ruhát. Véresre marcangolta az arcát és közben fájdalmasan kiáltozta:

— Megöltem, akit legjobban szeretek a földön! Végezzetek ki engem! Utánad megyek egyetlenem.

Az örjögő asszonyt csak úgy tudták lecsillapítani, hogy az orvosok injekciót adtak neki és ettől mély álomba merült. A kezelő orvosok attól tartanak, hogy Grozavescuné beleőrült a tragédiába. A gyilkosság elkövetése óta egy értelmes mondatot sem tudtak kivenni belőle.

A nemzet halottja.

Grozavescu az eddigi információk szerint meglehetősen nagy vagyont hagyott hátra. Lugos környékén tavaly vásárolt szép szőlőbirtokot. Még nem tudják, maradt-e utána végrendelet, mert a hatóságok az egész lakást lepecsételték.

A cluj Chemarea egyesület tagjai ma táviratot intéztek Maniuhoz, akit sokezer erdélyi és bánáti román ifju nevében arra kérnek, eszközölje ki a kormánytól, hogy Grozavescu Traiant a nemzet halottjaként temessék el román földön.

Hordágyon a feleség.

Bécsi szerkesztőségünk a Grozavescu-tragédiával kapcsolatban igen érdekes epizódot jelent ma nekünk Grozavescu feleségéről. A tenorista feleségét 1925. március havában a Hera-szanatóriumban ápolták. Az asszony várandós volt, de megbetegedett és kénytelenek voltak őt szanatóriumba szállítani. Műtét kellett végrehajtani Grozavescunén, amely az asszony fizikumát erős próbára tette. A műtét sikerült, de az orvos előírása szerint legalább három hétig kellett volna a szanatóriumban maradnia, hogy a súlyos műtét következményeit kiheverje. Az asszonynak azonban nem volt türelme és már a nyolcadik napon olyan jeleneteket rendezett, hogy a szanatórium vezetője nem mert a felelősséget vállalni és inkább hozzájárult ahhoz, hogy az asszonyt lakására vigyék. Grozavescuné folyton azt hajtogatatta, hogy semmi szín alatt sem marad a szanatóriumban, mert nem hagyja az urát egyedül. Hasztalan figyelmeztették az orvosok arra a veszedelemre, amivel a hazautazás járhat, az asszony hajthatatlan maradt és hordágyon vitette magát haza.

Grozavescu Traian, a művész.

A legreményteljesebb magasbaívelésben lévő művészetlet összeomlott. Grozavescu fiatal, egészséges volt, nagy munkakedvvel. Elsőrangú művész, aki adottságai és szorgalma révén biztosan elérte volna a legmagasabb régiót. Az állatias, dühöngő asszony golyója nemcsak egy virágzó emberéletet pusztított el, hanem igen súlyos vesztésséget okozott a jelenkor operaszínjének is.

Grozavescu, mint tüzerfőhadnagy szolgált végig a világháborút az osztrák-magyar hadseregben, súlyos sebet is kapott, amiből azonban teljesen kigyógyult. Csak a háboru után lépett művészi pályára és lett énekes. Kolozsvárott hallotta énekelni az operában a bécsi Volksoper főrendezője: Markowsky, aki azonnal felismerte hangjának értékét, meghívta Bécsbe vendéglézésre. Négy évvel ezelőtt mutatkozott be a Volksoper színpadán Bécsnek Grozavescu Traian, mint Bajazzo és egy csapásra meghódította a közönséget. Azonnal szerződtek és ő lett a Volksoper együttesének csillogó tenorközpontja. Mint egészen kiváló koncerténekes, akkor tűnt fel, amikor egy hangversenyen Berlioz requiemjében a tenorszólamot énekelte. Hangjának átütőereje, nemes fénye és előkelő előadásmódja rendkívüli hatást keltett.

A feleség befolyása.

Nemsokára ezután Grozavescu, a fáradhatatlan szorgalmu ember, tanulni kezdett Franz Steinernél, a nagyhirű kamaranékesnél. Két évvel ezelőtt az állami operában vendégszerepelt Grozavescu. Itt leénekelte az egész olasz-lirai tenorszakmát. Volt Troubadour, Richard, a „Bohének” Rudolffja, Don Jose, Cavardossi, Othello. Legnagyobb sikerét tavaly érte el az „Andre Chenier”-ben. A premierre meghívott Tino Pattiera lemondott, Grozavescu beugrott az utolsó órában és oly kitünően énekelte, hogy neki volt köszönhető, hogy az „Andre Chenier” a mult szezon kaszadarabja lett. Mindazonáltal Grozavescunak surlódásai is voltak az operával. Nagyon rossz esett neki, mikor nem szerepeltették a Turandot premierjén. A jólelkű Grozavescu azonban sose fordult volna a bírósághoz, hanem ösztökéll erre felesége, aki sokszor férje akarata ellenére intézkedett, megostromolta az igazgatói irodát és ügyvédekert hívott segítségül.

A művész hatyudala.

Az az igen nagy siker, amit az ideán Berlinben ért el, megszilárdította önbizalmát és még jobban megsarkantyúzta munkakedvét. — Ép az utolsó időben roppant sokat fejlődött művészileg Grozavescu. Hangja szebben csengett, mint valaha, előadásának kulturáltsága növekedett és mivel karcsubb és mozgékonyabb lett, színészi tekintetben is sokat nyert. Az utolsó „Alarcosbál” előadásán és egy hangversenyen, ahol a filharmonikusok kísérték, különösen feltűnt ez a szokatlan nagyarányú fejlődés. Grozavescu hangjának telt érces csengése volt, amely különösen a magas fekvésekben sugárzó szépséggel érvényesült. Nem mindig csengett ez a hang ilyen szépen. Hányszor szenvedhetett művészelke, ha közvetlenül egy döntő fellépés előtt a házi párpatvar hatása miatt nem tudta kifejteni képességeit. Még indiszponáltan is megőrizte Grozavescu az előadás legelőkelőbb formáját. Hétfőn este még a „Rigoletto” hercegét énekelte.

— La donn' e mobile. (az asszony ingatag)... hangzott aikáról tele kedvvel.

Ki hitte volna, hogy akkor Grozavescu hatyudalát énekelte a színpadon?!

Lugosra hozzák Grozavescu holttestét.

Bécsből táviratozzák: Mitilineu bécsi román követ ma részvéltatogatást tett a Lugosról ma délben Bécsbe érkezett Grozavescunénál, a tragikus sorsu tenorista özvegyjénél. Grozavescu Traian holttestét különben Lugos város költségén haza szállítják.

Első férjét is le akarta löni Grozavescuné.

Bécs. A bécsi rendőrség mára különben megállapította, hogy Kövesdi Nelly már első férjét, Calcium őrnagyot is több ízben féltékenységből kifolyólag azzal fenyegette meg, hogy lelövi. Rövid idővel válásuk előtt történt, hogy az asszony rá is szegezte a revolvert, férje azonban kicsavarta kezéből s ettől kezdve az őrnagy vigyázott arra, nehogy az exaltált nő fegyverhez juthasson.

Bécsből táviratozzák: Orvosi vélemények szerint Kövesdi Nelly olyan lelki állapotban követte el a gyilkosságot, amely nem eshetik teljes büntetőjogi beszámítás alá, még az esetben sem, ha előzően kijelentette volna, hogy lelövi hűtlenségén ért férjét.

Spanyolfajrány Aradon.

Az egészségügyi bizottság ülése. — Eltiltják a kutyákat a korzóról.

(Arad, február 17.) A városi egészségügyi bizottság ma délelőtt Cucu Vazul dr. városi tiszti főorvos elnöklése mellett ülést tartott. A bizottsági ülésen megállapított nyert, hogy Aradon is fellépett az influenzajárvány, azonban azoknak az intézkedéseknek életbeléptetésére, amiket a múlt ülésen elhatároztak — úgy találta a bizottság — még most sincs szükség. Tény, hogy az iskolákban is fellépett a járvány, azonban ugy ezeknek, mint a nyilvános helyiségeknek bezárása, amit veszély esetére ugyancsak elhatározott a múltkor a bizottság, oly erkölcsi, illetve anyagi veszteségekkel járna, hogy annak elrendelését még nem tartják eléggé indokoltnak.

Megállapították egyébként, hogy a járvány könnyű lefolyása és az eddigi tapasztalatok szerinti átlag 3-4 napig tart. A halálozási arányszám eddig nem mulja felül a múlt évi ilyen időbeli halálozások arányszámát és az orvosok véleménye szerint az influenza járvány körülbelül két hét alatt véget is fog érni.

Dr. Plesa indítványt terjesztett elő arról, hogy miként a cselédeknek megtiltották a gyerekkocsikkal a korzózást, úgy tiltsák el a kutyákkal való korzózást is. Az indítványt a polgármester elé fogják terjeszteni.

— Viteldijmérséklést kérnek a Mossóczytelep lakói. A Mossóczy-telep lakossága elhatározta, hogy küldöttségileg keresi fel dr. Angel István polgármestert, s arra kéri őt, illetve a permanens bizottságot, hogy az autóbusz viteldiját a jelenleg 8, azaz 10 leiról szállítsák le, mert ezt a díjat túl magasnak találják. A küldöttség értesülésünk szerint a holnapi nap járul dr. Angel István polgármester elé.

Megválasztották Erdély magyar luteránus püspökét.

Vasárnap volt a választó közgyűlés. — Frint Lajos aradi főesperes a valószínű győztes. — Február 24-én hirdetik ki az eredményt.

(Arad, február 17.) Néhány napon belül eldőlt, hogy ki lesz az erdélyi és bánát magyar evangélikusok első püspöke, vagy ahogy hivatalosan nevezik: szuperintendense. Négy — a bánati, aradi, ötvárosi és brassói — egyházkerület összesen huszonhat egyházközsége választja meg a püspököt. Az egyházközségek választó közgyűléseinek sorát — mint jelentetük — az aradi nyitotta meg, a többiek pedig vasárnap gyűltek össze, hogy elhatározzák, kire adják le szavazatukat. A megtörtént szavazás eredményét zárt borítékban küldik Temesvárra a szavazatszedő bizottsághoz. Ennek

elnöke Bohus Károly főesperes, tagjai pedig Nauer György nyugalmazott táblabíró és Schemmel Viktor volt rendőrkapitány. A szavazatszedő bizottság február 24-én össze, hogy a szavazatokat felbontsa és az eredményt megállapítsa. Valószínűnek látszik, hogy majdnem egyhangulag választják meg Frint Lajos aradi főesperest szuperintendensnek és Ambrozy Andor bárót a szuperintendencia világi felügyelőjének. A szavazatok felbontása után a választás eredményét azonnal közlik a miniszterrel, a megválasztottakkal és a nyilvánossággal is.

Román földbirtokos pöre Bécsben.

Harc egy eladott és visszakövetelt villa körül. — „A román alkotmány 1923 évi 18. cikke antiszemita rendelkezés” — állapította meg bucuresti vélemény alapján a bécsi törvényszék.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.)

A román alkotmánytörvény 1923. évi 18. cikke kimondja, hogy Romániában csak román állampolgárok vásárolhatnak ingatlanokat. Az osztrák polgári törvénykönyv 33. paragrafusa értelmében, amely a tulajdonjogi reciprocitásról intézkedik, románok viszont Ausztriában nem vásárolhatnak földbirtokokat. Ezekből az intézkedésekből keletkezett a következő honyolult per, amely most fejeződött be jogerős ítélettel és meglepő indokolással:

Hat év előtt, 1920-ban Kissing Sándor hollandi állampolgár Hinterbrühlben levő villáját eladta Munteanu Mihail román állampolgárnak. Munteanu egy milliót készpénzben fizetett, az összeg többi részét pedig bekobeleztesse a biztosította. Mivel időközben az osztrák korona elértéktelenedett, Kissing a hátralékos összeg holland forintokban való valorizálását követelte. Munteanu erre az osztrák polgári törvénykönyv említett 33. paragrafusára hi-

vatkozva, kijelentette, hogy az évek előtt létrejött vásár semmis. Kissing viszont erre pert indított, a villa visszaadását és az elhanyagolás miatt kártérítést követelve.

Munteanu időközben elköltözött Ausztriából, mire a bécsi törvényszék ügyének képviselőre gondnokot nevezett ki. Ezenkívül a bucuresti osztrák követségtől véleményt kért be a román alkotmánytörvény 18. paragrafusára nézve. A bucuresti osztrák követség a jogi vélemény megszerkesztését a maga részéről Popovici Eusebiu dr. bucuresti ügyvédre bízta, aki szakértői véleményében ezt az ominózus 18. paragrafust „antiszemita rendelkezésnek” minősítette.

A bécsi törvényszék a bucuresti ügyvéd ezen véleménye alapján Munteanun a villa visszaadására és kártérítésre ítélte. Munteanu gondnokának felebbzése folytán most a polgári főtörvényszék foglalkozott az ügyvel és helyben hagyta az elsőfoku ítéletet, amely így jogerössé vált.

Művészet.

* Az aradi téli színház heti műsora. Péntek: Házi tündér, színmű. (C. bérlet.) Szombat: Alexandra, operett. (Bing Jánossal, Havassy Mimmivel és László Andorral. A. bérlet.) Vasárnap d. u. 3 órakor: Luxemburg grófia, operett. (Mérsékelt helyvarak). Délután 6 órakor: Házi tündér, színmű. Este 8 és fél órakor: Orlov, operett. (Bérletszűnet.)

* Házitündér. Az élet oly sokszor meg-megismérlődő realitását: valja alappillérenek a színház legújabb darabja: Dickens „Házitündér”-e. Dickens sajátos mesevilága komor, de kedves és közvetlen módon juttatta kifejezésre a jó és a rossz soha meg nem szűnő véres háborúját, melyben hol az emberi érzetek rosszindulata tapsol örömmüjögve, hol pedig és ez a végszó: a jó nyeri meg az ütközetet s a letiport rossz megsemmisül. Arad közönsége előtt valahogy ismeretlen maradt Dickens kedves mesevilága, mert bizony alig illeltek itt-ott a mézótéren és cseppet sem mondható, hogy meleg fogadtatása volt a feltétlenül szöbberetét érdemlő műnek. Taylor dolgozta át a darabot, nem változtatott semmit Dickens, érintetlenül hagyta Dickens sajátos meséjének melegségét. Minden tekintetben elsőrangú előadásban debütált a darab. A hálás kis közönség sokat is tapsolt, de ez édes-keves honoráriumra volt a pompás előadásnak, amely bizony nagyobb házat érdemelt. Szendrey Mihály, Olasz Lajos, Mészáros Béla, Jávor Alfréd, Pekete Irén, Kálmán Sári, Pally Mancsi, L. Kiss Mariska és Erős Irén mesterkéletlen, mélyeséges művészeti erővel kicsiszolt alakításokkal érdemelték a lelkes, meleg illemlést.

(S. p.)
* BARTÓK. A stilizálásnak az a korszakalkotó módja, ahogyan a szűk temperált hangrendszeren belül az új dallamvilág különös szűzi hangulatát Bartók elhelyezte, a népi muzsika művészivé válásának döntő jelentőségű kezdeteként fog szerepelni a zenetörténeben. Nem a polgári „partfogás” népies érdeklődésével állunk szemben, hanem olyan művészettel, melyben a gérfusz az eddigi technika tetőfokán a lehetőségek csodálatos kihasználásával magát az eredeti népi izt szólatja meg.

* Román író premiére Aradon. Február 24-én Rebreanu, a kiváló román író mutatkozik be a városi színházban. A nagyszerű író Asszonyocsa című pompás szatirikus komédiáját mutatja be a színtársulat elsőrendű szereposztásban. A premiéren, amelyre nagy ambícióval készül a színtársulat, az illusztris szerző is jelen lesz. Az érdekes témán, mestersen felépített komédiát Popa Constantinné asszony nagy hozzáértéssel és rutinnal fordította.

* Literatura. Ma kaptuk kézhez a Literatura havi folyóirat februári számát. Tartalma nem marad mögötte az előbb megjelenteknek. Első oldalon Pásztor Árpádnak egy szép impresszionista versét közli. A tartalmas könyvhasábjain megvan minden, ami a kultúrember igényeit kielégíti; beszámol a világirodalom legújabb eseményeiről, foglalkozik a filmirodalommal, művészettel, színházzal, zenével. Érdekes és szórakoztató irodalmi szemelvények teszik színessé a lapot. Egyes oldalait izléses és művészi klisék és linoleum-metszettek díszítik. A valóban értékes és minden irodalomszerető embernek nélkülözhetetlen folyóirat megérdemli a közönség érdeklődését.

— Filharmonikus hangverseny Weir Magda hegedűművész közreműködésével március 3-án a Kulturpalotában. Jegyek Sándornál.

* Az aradi színházi iroda hírel. Alexandra, kerül színpadra szombaton este 8 órakor Bing János, a kiváló énekművész vendégfellépéssel. A címszerepet ezúttal Havassy Mimi játssza, a másik fő férfiszerep László Andor egyik legjobb alakítása. — A Váradikabaré szombát éjszaka 11 órakor hangos kacagást fog láttatni a közönségből. Várad Aladár az Eudélyszert ismert groteszk-komikus és társulata pompás mókákkal fogják szórakoztatni a közönséget. A színtársulat elsőrendű tagjai nagyszerű magánzámokkal teszik változatossá a kabaré műsorát. — Vasárnapi előadás. Vasárnap délután 3 órakor Lehár híres operettjét, Luxemburg grófját játsszák. Délután 6 órakor a nagyszerű Dickens-színmű, a Házi tündér kerül színpadra este 8 és fél órakor a tavalyi szezon nagy slágere, az Orlov műsoron teljesen új szereposztással és fényes kiállításban. — Gyermekelőadás. E hónap 21-én a Jancsi és Juliska című nagyszerű gyermek-operett kerül színpadra fényes kiállításban.

A házasság válsága.

Milyen körülmények között került veszélybe a házasság intézménye? Hogyan kell nevelni a mai leányokat a férjhezmenetelre, a házasságra? Egy „Uriasszony” hozzászólása.

(Arad, február 17.) Az Aradi Közlöny an-
kétja, amelyet a házasság válságának nagy-
fontosságú problémájáról indított meg, a vá-
ros társadalmi köreiben példátlanul álló nagy
érdeklődést keltett. Garmada-számra kaptunk
ma is leveleket és hozzászólásokat, amelyek
mind más és más nézőszögből igyekeznek a
kérdést megvilágítani. A hozzánk érkezett hoz-
zászólások tömegéből közöljük az alábbi véle-
ményt, amely egy Uriasszony érdekes néze-
teit adja vissza s amely vélemény éles és látó
szemmel vizsgálja meg azokat az okokat, melyek
a mai házasságot komoly veszedelemmel fen-
yegetik, de egyben rámutat azokra a módó-
zatokra, amelyek segítségével — szerinte — a
veszedelembe került házasság még megmente-
hető lenne. A levelet teljes egészében itt adjuk:

Nem tudom ugyan, hogy alanti véle-
nyem mások előtt komoly és meggyőzően-
dű lesz-e, felszólításukra mégis leközlöm véle-
nyemet a mai házasságok legtöbbszörre sze-
remszerűen kimenetele miatt.

Véleményem szerint a legtöbb rosszul
került házasság oka a rossz nevelésben ker-
sendő. A mai leányokat ugyanis nem úgy ne-
velik, mint ahogy egy férjhez menendő leányt
nevelni kellene. A kiindulópontot tulajdonké-
pen ott kellene keresni, mi ütött a tisztesség-
ben megöregedett családapákba és anyákba,
hogy leányaikat csak táncolni, korzózni, flirt-
elni, bároználni viszik, ahelyett, hogy főzőkana-
lat, portörökrongyort adnának kezükbe s a mai
rendkívül nehéz anyagi viszonyok közepette
arra tanítanák, hogy lehet kevés pénzből jó
konyhát, meleg családi otthont teremteni. Be-
bizonyított tény, hogy egy férfi ha megmósul,
meleg otthonra vágyik, ahol jól érezze magát s
mikor fáradtan, napi munkája után hazatér,
örömmel vesné, ha felesége tisztán, üdén, ked-
vesen fogadja s kipihenheti otthon a mai ne-
héz viszonyokkal járó örökös kenyérgon-
dokat.

De lássuk csak, hogy is van ez ma? Ahe-
lyett, hogy otthon maradhatna, gyors vacso-
ra, aztán kávéháza, vagy bár egész éjjel két-
három óráig. Ha pedig esetleg egyszer-két-
szer előfordul, hogy fáradt s szabadozni
akar, hogy maradjanak otthon, akkor örökös
szemrehányások, hogy nem jó férj, nem jó
apa, csak egy önző ember. Mert egy közepes
polgári viszonyok között élő embernek a jöve-
delme nem haladja meg a havi 7—8000
lejt. Kérdem most már, hogy lehet abból ren-
des háztartást vezetni, moziba, színházba jár-
ni, a feleség részére selyemruhákat s a többi
péhehez tartozó dolgokat előteremteni, nem is
szólva arról, ha a családban esetleg két-há-
rom leány van, akik a mai modern szellemben
nevelkedtek s igényeik ugyancsak megvannak.

Tehát először is a férfinek kellene erélye-
sen fellépni az ilyen követelések ellen, meg-
magyarázni, bebizonyítani, hogy ez ma nem
családi élet, a folytonos táncnak, flirtnek nincs
erkölcsi alapja, hiszen komoly férfi nem veszi
el szerelemből az ily módon nevelt leányt, leg-
feljebb azért, hogy zilált anyagi viszonyait
pendezhesse s akkor tényleg nem törődik fia-
tal feleségének lelki világával, mindegy neki,
ha máshol keres szórakozást s mi a vége az
így keletkezett házasságoknak? Ha az asz-
szony nem elég okos és önértékes, az első szé-
peket mondó „uriember” karjaiban keres ki-
utat. Ezek után más nem jöhet, mint még két
három ilyen eset, vagy pedig tettenérés, bot-
rány, válás s azután... azt hiszem már csak
az asszonyka esztétól és vérmérsékletétől függ,
hogy hová vezethet utja.

Ha fentieket végig gondolnánk a mai csa-
ládanyák, akkor ismét a régi szellemhez tér-
nének vissza, perkiál ruhát vennének leányaik-
nak, jó háziasszonynak nevelnék, aki varrni is
tudjon s bároznás helyett egy-két joutt adná
otthon, ahol csakis az ismerős családok
fiaival jöhetnek össze, akiknek jellemével
biztában vannak s akik egy jó feleséget és
egy egész életre való társat keresnek az asz-
szonyban, nem zilált viszonyaik rendezőit s

azután mindegy nekik, mit csinál a feleségük.
Bocsássanak meg hölgyeim és uraim, ha
esetleg nem tetsző dolgokat írtam volna s cso-

Cachint nem engedik be Romániába.

A kormány távirati rendelete. — Véres harcok a bucuresti-i pályaudvaron, Cachint letartóztatták Svájcban.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójá-
nak távirata.) Az Univerzál jelentése szerint a
kormány elrendelte a sziguranca vezérigazga-
tóságnak, tegye meg a szükséges intézkedése-
ket, hogy Cachinnak az országba való bejövél-
tét a határállomásokon megakadályozzák.
Tegnap este a diákok egy nagyobb csoportja
kivonult az északi pályaudvarra, ahol a hi-
szemben, hogy a francia kommunista képviselő
az oradeai vonatral érkezik. A szakszerveze-
tek központjának utasítására viszont számos
munkás is megjelent az állomáson, hogy szim-
pátia tüntetést rendezzenek Cachin mellett. A
két tábor között a perronon összeütközésre
került a sor, mire a pályaudvari rendőrség a
készenlétben tartott két csendőrszázad segít-
ségével kiűrtette a perront s szétszórta a gy-

dálkozozanak azon, hogy mindezeket egy a
harminc éven még innen levő uriaszony írta,
akinek mellékesen még két nemesi predikátu-
ma van, tehát eddigi életében volt hozzá alkal-
ma, hogy társaságokba, más országokba jár-
hatott s így figyelhetette az eseményeket és
véleményt is alkothatott magának nagyon sok
esetben.

Sorai leközléséért köszönetet mond a
szerkesztőségnek

Uri asszony.

Zavarok az új állampolgárságok körül.

Késik az egyszakaszos javaslat a póttösszeírásra. — A Magyar Párt ak-
ciója a nem-állampolgárok érdekében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójá-
nak távirata.) A belügyminiszterium — mint
ismeretes — nemrégiben hivatalosan is kije-
lentette, hogy egy hónapon belül elintézés
nyer amaz állampolgárok ügye, akik a múlt
évi összeírás alkalmával kimaradtak az állam-
polgárok listájából. Az elintézésnek formáját
már megtalálták, amennyiben egyszakaszos
törvényjavaslatot nyújtanak be a parlamentbe
amellyel lehetővé teszik a jogos állampolgárok
jelentkezését és pólólag való beírását a lajs-
tromba. Az ígéret óta azonban már majdnem
két hónap telt el és semmiféle intézkedés nem
történt ebben az ügyben. Az állampolgárságra
jogosultak pedig a késelem miatt olyan hely-
zetbe kényserülnek, hogy már-már elvesztik
jogosultságukat egy esetleges új összeírásra.
Ilyen kényserhelyzet az, ha valakinek ut-
levélre van szüksége és még nem nyerte el az
állampolgárságot, kénytelen az igazságügymi-
niszteriumtól egy olyan igazolványt kérve-
nyezni, amely tartózkodási engedélyt
biztosít neki és beleegyezik abba, hogy az
állampolgárságát csak tíz év múlva nyeri el.

Ez az engedély feljogosítja őt arra, hogy ro-
mán utlevelet váltson, de tíz esztendőig kell
várnia az állampolgárságra. Ugyanígyen hely-
zetbe kerülnek azok is, akiknek iparengedélyre
van szükségük, amit szintén csak állampolgá-
rok kaphatnak meg. Minél többet késik az
állampolgárok póttösszeírása, annál többen
kénytelenek megszerezni azt az igazolványt,
amely megfosztja őket állampolgári jogaiktól.

Az állampolgárságért folyamodókat a
mai napon aztán új kellemtelen meglepetés
érte. Eddig ugyanis az állampolgársági ügye-
ket intéző bizottság bárkitől elfogadott kérvé-
nyeket. Ma rendeletet adott ki, amely szerint
vagy személyesen, vagy ügyvéd által kell je-
lentkezniük a kérvényezőknél. Ez a rendle-
kezés annyit jelent, hogy a kérvényezők kényte-
lenek Bucuresztbe utazni, vagy ügyvédet meg-
bízni, ami szintén nagy összegeket emészt
föl. A Magyar Párt parlamenti csoportja sür-
gősen interveniál most a rendelet visszavo-
nása érdekében, egyben lépéseket tesz, hogy
az egyszakaszos állampolgársági törvényja-
vaslat minél előbb a parlamentbe kerüljön.

Fantasztikus hír közeli kormányváltásról.

Egyes politikai körök kombinációja szerint Presan tábornok lépne
Averescu örökébe. — Bratianu Ionel a háttérben.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójá-
nak távirata.) Nagy szenzációja volt a szená-
tus legutóbbi ülésének. A meglepetés ott kez-
dődött a társalgóban is szolgálo bizottsági ta-
nácstermek egyikében és folytatódott az ülés-
teremben. Az történt ugyanis, hogy kevéssel
az ülés kezdete előtt egyszer csak felnyit az
elnöki szoba ajtaja és kilépett azon — Bratianu
Ionel az elnök: Coanda tábornok kíséretében.
Kissé megállapodtak és Coanda nagy bizalma-
san, mintha reierálna valamiről, beszélt a ha-
talmos liberális vezérhez, aki egy szót sem
szólt. Persze a szenátorok mereven rájuk
szegzett szemmel kísérték ezt a jelenetet és
mindenki azt kérdezte magában: miért jöhetett
Bratianu Ionel, akit most láttak először az
egész ülészak alatt a szenátusban, amelynek
jog szerint tagja. Nem soká tartott azonban a
csodálkozás és találgatás, mert a liberális ve-
zér bevonult az üléssterembe és elfoglalta he-
lyét a középső első padosor bal szélén Dissescu
szenátor mellett.

Miért jött Bratianu a szenátusba? — Hát
ezt bajos volna pozitív bizonyossággal meg-
mondani. Az egyik liberális korifeus: Tancred

Constantinescu ugyan heves kirohánásokra
készült Trancu-lasi munkaügyi javaslata ellen,
de nyilván nem azért jött a liberális vezér,
hogy neki assisztáljon. Tény ellenben, hogy a
mikor vagy egy félóra múlva eltávozott Bra-
tianu, a többségi szenátorok egy csoportjának
azt mondta Dissescu:

— Azért jött Bratianu a szenátusba, hogy
lássa, Presan hogyan tudna kormányozni —
veletek.

Igy van-e vagy sem, ezt persze csak Bra-
tianu tudná megmondani. Tény azonban, hogy
napok óta egész szilárdan tartja magát az ei-
lenzéki szenátorok körében egy verzió, ame-
lyet ha a jövő nem is fog igazolni, mindeneset-
re jellemző a helyzetre. Eszerint Averescu
tábornokot 4—5 héten belül Presan tábornok
váltaná fel a kormányelnökségben. Hogy miér,
nem Bratianu Ionel, annak is megadják a ma-
gyarázatát. Ugyanis Presan tábornok vállaj-
kozna bizonyos dolgoknak keresztülvitelére, a
mire sem Averescu, sem Bratianu Ionel nem
vállalkoznak. Presan rövid ideig dolgoznék a
mai parlamenttel, aztán jönne annak feloszla-
tása, hogy programját megvalósíthassa.

H I R E K.

Anglia szakítása Oroszországgal

A londoni szovjetkötvelet kiutasítása előtt megkérdezik az arról választókerületeket.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Az angol lapok közlik, hogy a minisztertanácsban szenvedélyes szavítást voltak az oroszországi diplomáciai viszony megszüntetése körül. Chamberlain miniszterelnök mérsékletet tanácsolt azoknak, akik a megszakítást követelik és kijelentette, hogy ha Angliából kikergetik a szovjetdelegációt, ezzel az angol kereskedelem csökkenne és a szovjetpropaganda kiélesedne. A Times úgy tudja, hogy a kormány az alsóházban utasította pártja képviselőit, hogy tapogatódnak kerületeik hangulatáról és állapítsák meg, vajon a választók többsége kívánja-e, hogy Oroszországgal megszakítsák az összeköttetést. A kormány ugyanis nem ragadhatja el magát elhamarkodott lépésekre, s az ország érdekeit a világképe szempontjából nézi.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jóslata szerint a hellvel-közel beállt havazás, illetve csapadék következtében lassu hőemelkedés várható.

— Franciaország új követe a királynál. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király a szokásos ceremóniáé között ma délelőtt fogadta Franciaország új követét, Clinchant, aki átnyújtotta megbízólevelét.

— Megváltoztatták a lakbértörvénytervezetet. Bucurestiből jelentik: A Dinineata értesülése szerint a lakbérleti törvényjavaslat változásokon ment keresztül, még pedig a lakók rovására, amennyiben a 400 ezer leinél nagyobb jövedelemmel bíró lakók részére az átmeneti időt csak hat hónapban állapították meg, úgy, hogy októberben nagyarányú kilakoltatás lesz lehetséges. Elhatározták továbbá, hogy minden háztulajdonos, ha saját házába akar költözni, azonnal kilakoltathatja lakóját, még ha köztisztviselő is az illető. A törvényjavaslat e hó végén kerül a parlament elé.

— Jugoszláv—görög közeledés készül. Athénből táviratozzák: A jugoszláv kormány közölte a görög kormánnyal, hogy hajlandó revízió alá venni a görögökkel Pangalosz idején kötött, de azóta erősen támadott megállapodásokat. A jugoszláv kormány hajlandóságát ellensakkhúzásnak tekintik az olasz—albán szerződésével szemben. Jugoszlávia ugyanis Belgrád és Athén között sorompót akar állítani Olaszország további balkáni előnyomulásai elé. Belgrádi hírek szerint a tervet Anglia is helyesli.

— Az új sajtótörvény és a diákokthonok. Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen mindenekelőtt a sajtótörvényjavaslatot tárgyalták és megbízták a kiküldött miniszteri albizottságot, hogy folytassa munkáját. Ezután a diákok újabb memorandumával foglalkoztak és elhatározták, hogy hétfőn összeül a kormány kulturális bizottsága a diákokthonok átszervezésének előkészítése céljából. A miniszteri bizottság tárgyalni fog a tanárok és diákok delegátusaival is, hogy meghallgassa kívánásaikat. Lupas egészségügyi miniszter ismertette ezután a diákszanatóriumokra vonatkozó törvényjavaslat eleveit. A minisztertanács éjjel félkettőkor ért véget.

— Ki lesz a magyar felsőház új alelnöke? Budapestről jelentik: A magyarországi felsőház első ülésén — mint ismeretes — gróf Széchenyi Bertalan és Thaly Ferencet választotta meg alelnökkökné. Thaly kevéssel ezután formódott és helyébe a tagok jó része Beöthy Lászlót, Tisza egykori kereskedelmi miniszterét szeretné volna feltenni. Már úgy látszott, hogy Beöthyt egyhanguan választják meg erre a tisztségre, amikor ma híre terjedt, hogy Beöthy hajlott korára való tekintettel nem szívesen fogadná el a méltóságot. Erre a meg nem erősített híre egyes tagok új alelnökkötet szemelték ki báró Radvánszky Albertben a magyarországi protestánsok egyik legnagyobb világi funkcionáriusában. Különösen a protestáns tagok fogadták szívesen ezt a kombinációt, bár azoknak nincs kifogásuk Beöthy alelnöksége ellen sem és őt is egyhanguan választanák meg, ha arra kerülne a sor.

Angel István dr. visszatért Timisoaráról.

A polgármester nyilatkozata a villamosvasut építéséről.

(Arad, február 17.) Megírtuk, hogy Angel István dr. polgármester ma Timisoarára utazott, hogy áttanulmányozza a timisoarai villamosvasut adminisztrációját, költségeit s rentabilitását. A polgármester ma délután visszaérkezett Aradra és munkatársunk előtt a következőket mondotta timisoarai utjáról:

— Timisoaran dr. Miclos Cornélnak, a timisoarai városi villamos tiszemek igazgatója-

nak társaságában meglátogattam az ottani villanygyárat, a villamos vasutat, a telepműhelyt, meglátogattam az összes szakaszokat, az alépítményi vonalakat és megállapodtam dr. Miclosival abban, hogy megegyezzen átjön Aradra, amikor is kellő szakvéleményét fogja kifejteni afelől, hogy milyen formában épüljön ki Arad villamos közlekedése, amely akkor csakis városi kezelésben lenne.

Magyarország teljesen le van szerelve.

Hivatalos magyarázat arról, miként szűnik meg Magyarország katonai ellenőrzése.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Magyarország katonai ellenőrzésének megszüntetéséről a külföldi sajtóban megjelent téves híresztelésekkel szemben most illetékes helyen két tévedést helyreigazítanak. Ezek szerint, ha a katonai ellenőrzés megszűnik, ez még nem jelent kompromisszumos megoldást, mert hogy az ellenőrzés fogja átszáll a Népszövetségre, azt maguk a békeszerződések is előírják. A másik tévedés az, hogy a katonai ellenőrző bizottság Magyarországnak sok pénzébe került volna. A jóvátételi bizottsággal

történt megállapodás szerint ugyanis Magyarország jóvátétele fejében évi átalányösszeget fizet husz esztendeig és ebből fedezték az ellenőrző bizottság költségeit is, azonban ha az ellenőrzés meg is szűnik, ezt az összeget Magyarországnak továbbra is fizetni kell. A magyar kormány ügye különben a nagykövetség tanácsa előtt kedvező, mert a tanács több ízben is megállapította, hogy Magyarország teljesen le van fegyverezve és a békeszerződésben vállalt kötelezettségeit lojálisan teljesítette.

— Behajtják a hátralékos városi adókat. Aradváros permanens bizottsága Vass Gusztáv elnöke alatt ma ülést tartott, amelyen a hátralékos városi adók behajtásának kérdésével foglalkoztak.

— Megkerült a megszótt gróf. Budapestről jelentik: A Schwartz-szanatóriumból állítólag megszótt Degenfeld Imre gróf mára megkerült. Kiderült, hogy egyáltalán nem szótták meg, az egész históriát csak a gróf feleségének félrevezetésére találták ki.

— Különös körülmények között öngyilkos lett Bródy Sándor fia. Párisból érkezett távirat szerint Bródy Sándor egyik fia, Illés, tegnap este a nyit uccán öngyilkoskedett kedvesével, akit utoljára látták, majd amikor elő akarták állítani, Bródy Illés hátulról előretört revolveres és hasba lökte magát. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— Csehszlovákia elismeri a szovjetkormányt. Prágából táviratozzák: Illetékes helyről nyert értesülés szerint a cseh kormány a legközelebbi hetekben diplomáciai viszonyra lép Oroszországgal s ezzel elismeri a szovjetkormányt. Az elismerés már befejezett tény s a külügyminisztériumban már folynak az előkészületek a konzulok oroszországi akkreditálására.

— Benedict tanár öröke. Budapestről jelentik: Benedict Henrik orvosprofesszor tragikus halálával megüresedett a budapesti zsidó-kórház belgyógyászati főorvosi állása. Ennek a betöltése most igen nagy gondot okoz a hivatott személyeknek, mert a kórház belgyógyászati osztálya igen jelentős szerepet tölt be a magyar egészségügyben és fontossága van a fiatal orvosnemdék pedagógiai nevelése körül is. Benedict munkássága pedig oly magasra emelte a főorvosi pozíciót itt, hogy a kiváló tudós helyének betöltése nagyon nehéz dolog. Súlyosítja ezt a körülményt még az is, hogy Benedict előtt ugyancsak a magyar orvosi kar egyik kiemelkedő alakja, Stiller Bertalan vezetett az osztályt, Németországban és Ausztriában pedig a legkiválóbb tekintélyek foglalták el azt a pozíciót. Baj az is, hogy a számbavehető orvosok közül sokan már nem tartoznak a zsidó felekezethez. Így aztán aránylag szűk körből kell a választást megválasztani. Az orvosi állást a Zsidó-kórházban, olykor töltik be, hogy a főorvosi értekezlet alapján a választmány ejti meg az ajánlást, végső fokozat pedig a határozás dönt. Így töltik be természetesen a szóbanforgó állást is. A főorvosi jelölő értekezlet már lezajlott és az Kovács Ernőt, Kövesi Gézárt és Lévy Lajost véleményezte. A választmány jelölő ülése azonban egyre késik és hosszabb idő is eltelik, míg az megtörténik. Tekintettel arra, hogy a fentiekben kívülről még egy csomó név van mint jelölt forgalomban, valószínű, hogy a döntést súlyos harcok előzik meg.

— Hehs Béla temetése. Hehs Péla, az Aradi Ipar- és Népbank vezérigazgatójának halála nagy részvételt keltett az egész városban. Ma az elhunyt családján kívül az Aradi Ipar- és Népbank, az Aradi Termény és Áruraktár, az Aradi Kereskedelmi és Áruforgalmi Részvénytársaság és az Aradi Gyöngyházipari Részvénytársaság adott ki gyászjelentést. Az elhunyt vezérigazgatót holnap, pénteken délután három órakor temetik a felsőtemető halottasházából.

— Vilmos excsászár nem tér vissza Németországba. Berlinből jelentik: Vilmos német excsászár táviratot intézett Viereck G. amerikai uszágróhoz, amelyben kijelenti, hogy nem szándékozik Berlinbe illetve Németországba visszatérni.

— A sztetoszkop centennáriuma. Párisból jelentik: Franciaországban most készülnek megünni Laennec orvos halálának századik évfordulóját, aki feltalálta a sztetoszkopot, a betegvizsgálatnál használt szivhallgatót. Laennec a szivet és a légzőszerveket tanulmányozta, empirikus úton megállapította a tuberkulózis mibenlétét és eredményeit később megerősítette a mikrobiológia is, amely lehetővé tette a további kutatásokat. A sors ironikaképpen Laennec 45 éves korában maga is tuberkulózisban halt meg.

— Az öngyilkos leány szerelmi bánata. Az Aradi Közlöny írta meg, hogy Nagy Rózsi aradi háztartási alkalmazott a Podgoria-szállodában felvágta ereit és szublimát-oldatot ivott. Az öngyilkos leányt a kórházba szállították. Nagy Rózsi még az öngyilkosság napján ki akarta hallgatni a rendőrség, de tetének okáról nem adott felvilágosítást. Ma délután egy rendőrkormányzó ismét megjelent a leány ágyánál, hogy megtudja az öngyilkosság okát, de Nagy Rózsi erre a kérdésre nem hajlandó felvilágosítást adni. Különben már annyira abban van, hogy rövidesen elhagyhatja a kórházat. A rendőrség azt hiszi, hogy a leány szerelmi bánatában akart meghalni.

— Az aradi rendőrség felhívása. Az aradi államrendőrség közigazgatási ügyosztálya felhívja Szabó Pál aradi lakost és nejét Bert Erzsébetet, valamint Kulcsár Istvánt és nejét Horváth Veronikát, hogy irataik átvételé végett jelentkezzenek Hardut Vasilie osztályfőnöknél.

MA este 1/9 órakor a Kulturpalotában

BARTÓK BÉLA
a legnagyobb zeneszerző és zongoraművész

hangversenye.

Jegy Sándor F.-nél és az esti pánztárnál 80 — 100 lej

— **A tanítónő titokzatos halála.** Caracalból jelentik: A caracali törvényszék ma új vizsgálatot rendelt el az 1925. nyarán Romanai községben meggyilkolva talált fiatal tanítónő Stefania Georgescu ügyében. A nyomozás annak idején ugyanis megállapította, hogy a szerencsétlen leány szerelmi bosszúnak eset áldozatul s egy kikoszorózott kérője szurta le. Néhány nappal ezelőtt egy Ghita Spiridon Popa nevű rovtomultu ember jelentkezett a romanai csendőrségen és elmondta, hogy Jianu és Coteti nevű társaival rablási szándékból gyilkolták meg a szerencsétlen fiatal tanítónőt. Érdekes azonban, hogy az annak idején őrizetbe vett fiatalember is beismerte a gyilkosságot, közben azonban kitört rajta az elmebaj s rövidesen a kórházban elhunyt. A hatóságok most az érdekes bűneset titokban maradt részleteire igyekeznek világosságot deríteni s úgy vélik, hogy a gyilkosság mögött mégis csak egy különös szerelmi regény húzódik meg.

— **Házasság.** Kotzka Etuska Kisienő és Piacek Jenő Nagyszalonta, e hó 20-án házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Kuruzslással vádolják a sashalmi delejesasszonyt.** Budapestről jelentik: Annak idején egész epidemiává vált Pesten, Wunderlich Péternének a híres sashalmi delejes asszonyának a csodálata, amíg a hatóságok be nem tiltották működését. Wunderlichné erre társult dr. Weisz Henrik fővárosi orvossal és Pestre költözvén, itt kezelte delejes kezével a betegeket. A hatóságok azonban itt sem tűrték meg „rendelő”-jét és Pestmegye közegészségügyi kihágás címén vonták felelősségre a sashalmi delejes asszonyt és el is ítélte pénzbüntetésre. Wunderlichné felebbezett, de a második fórum, az alispán, jóváhagyta az ítéletet. Újabb felebbezés folytán a belügyminiszterium elé került az ügy, amely kimondta, hogy Wunderlichné kuruzsolt, tehát nem kihágást, hanem vétséget követett el. Ezért az iratokat áttették az ügyészségre, ahol megállapították, hogy ugy Wunderlichné, mint dr. Weisz alaposan gyanúsíthatók kuruzslással. Az ügyészség kimutatta, hogy Wunderlichné és Weisz sok pénzt fogadtak el a betegektől. A járásbíró a napokban foglalkozik ezzel az érdekes esettel.

— **Öngyilkosság boldogtalan házasság miatt.** Tegnap reggel Szalonta közelében az ilyen vasuti hídnál egy kettévágott női holttestet találtak a síneken. Nem lehetett megállapítani, hogy melyik vonat gázolta el, mert az éjszaka folyamán több vonat haladt át azon a vonalon. Az orvosrendőri hullaszemle kiderítette, hogy a holttest azonos Medgyesi János szalontai gazdálkodó fiatal feleségével. Medgyesiné este távozott el hazuról és egy bucsulevelet hagyott hátra, amelyet csak másnap reggel találtak meg. „Bocsássátok meg — írja ebben a levélben — de nem tudok így tovább élni.” Azok, akik ismerték Medgyesiné családját körülményeit, a következőkben látják öngyilkosságának indító okát: Medgyesi két hónappal ezelőtt vette el a fiatal leányt, aki mást szeretett, de a család válással kényszerítette rá, hogy a számára kiválasztott férjhez menjen. Ugy látszik, a két hónapi házasság sem volt elég idő ahhoz, hogy a régi szerelmet felejtse és a boldogtalan asszony a vonat elé vette magát, amely kettévágta a gyenge asszonyi testtel együtt a kibontakozó tragédiát is.

— **Izgalmas rablótámadás Budapesten.** Budapestről jelentik: Izgalmas rablótámadás játszódott le ma délelőtt Budapesten, a Viilányi-úton. Wittenburger István budapesti főmérnök felesége bevasárlásaiból hazatérve, amikor a kapuba befordult, egy husz éves suhanc megszólította, majd fejbevágta. Az asszony sikoltozva futni kezdett, a rabló utána és az uccán járókelők szemeláttára kitépte az asszony kezéből kizáróját. Nyomban üldözöbevettek. Hosszas üldözés után sikerült elfogni. A főkapitányságon azt vallotta, hogy Szabó Lászlónak hívják és gépszerező. A rendőrségnek az a véleménye, hogy a fiatal ember már több ízben követhetett el hasonló rablótámadásokat. Kihallgatása után letartóztatták.

Borzalmas hóvihar dühöng Kaliforniában.

Életveszedelemben egy filmtársaság.

(Az Aradi Közlöny londoni távirata.) Kaliforniában borzalmas hóvihar pusztít. A viharoknak eddig tizenhat emberélet esett áldozatul. Losangeles—chicagói vasútvonalon a lavina egy vasúti hidat elsepert. A chicagói gyorsvonat vezetője csak az utolsó pillanatban vette észre a veszélyt, a mozdony és há-

rom kocsi azonban a mélységbe zuhant. A szerencsétlenségnek két halottja és hat sebesültje van. Az egyik hollywoodi filmvállalat ötven színészét, akik a Sierra Nevada hegységben filmezték, a hóvihar teljesen körülzárta. A színészeket repülőgépek segítségével élelmezik.

A kantoni hadsereg győzött Kinában.

Anglia új tárgyalásokat kezd a kantoni kormánnyal.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A véres csata eldőlt: Shanghaiból érkezett jelentések szerint Szung-csuang-fung, Shanghai kormányzója Cseki-jang tartományban nagy vereséget szenvedett. Csapatát viszaszorították. Hangsiau eleste rövid idő kérdése. Szun-csuang-fung csapata ugyan nagyobb volt, mint a déli csapat, de a fegyelem felbomlott és a katonák egyrésze átpártolt a kantoniakhoz. Szun-csuang-fung serege most Shanghai-tól 100 mérföldnyire áll s visszavonulásra

készülődik. Csang-csolin csapatokat küldött a helyszínre, hogy az újabb veszélyt elhárítsa.

O'Malley ügyvivő értesítette az angol külügyminiszteriumot, hogy a tárgyalásokat csupán azért szakították félbe, mert Csen kantoni külügyminiszter olyan kérdéseket vetett fel, amelyekről csak a kormány hozzájárulásával tárgyalhat. Illetékes helyen úgy hiszik, hogy a kormány új utasításokat fog adni, amelyek lehetővé teszik a tárgyalások folytatását.

— **Huszmillió tűzkár Sorocában.** Bucurestiből jelentik: Soroca városában tegnap tűz ütött ki, amely két óra alatt tiz házat elhamvasztott. A kár több, mint 20 millió lej.

— **Sógorok verekedése a budapesti bíróságon.** Budapestről jelentik: Hangos botrány játszódott le tegnap a budapesti központi járásbírósg egyik olysóján. Szereplői Bergl Sándor biztosítótársasági igazgató és dr. Stern József volt ügyvéd, aki jelenleg a Frankfurter Biztosító egyik főtisztviselője. Bergl éveken át a Frankfurter Biztosító élén állott és nagy vagyont szerzett. Megalapította az Ivria és a Dunántuli biztosítót, amely a Frankfurthoz tartozott. A két alvállalat azonban megszűnt és Berglnek távoznia kellett a Frankfurttól. Volt társaságával szemben differenciái támadtak és a bíróság elé került az ügy. Frankfurttól Bergl sógora dr. Stern képviselte, akivel különben is rossz viszonyban volt. A folyosón találkoztak és Bergl dr. Sternnek egy mozdulatát félreértette és megtámadta sógorát. Nagy verekedés keletkezett, amelynek a folyosón tartózkodó ügyvédek vetettek véget.

— **Tüzoltóközgyűlés Aradon.** Az Aradi Önkéntes Tüzoltókar február hó 27-én, délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg a városi tűzvédelmi lakatnőben levő tanácsstermben évi rendes közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő: Elnöki jelentés az elmúlt évről. A számvivő bizottság beszámolója és pénztári jelentés. Költsézelőirányzat. Választások. Indítványok. A parancsnokság a közgyűlésre külön meghívókat nem bocsát ki.

— **A stockholmi polgármester család fiavére.** Stockholmból jelentik: Nagy szenzáció tartja izgalomban a svéd főváros és egész Svédország közönségét. Birger Géderborg stockholmi kereskedő, a főváros polgármesterének öccse, nagyarányú csalást és sikkasztást követett el. A kereskedő nyersvassal spekulált és raktárait, valamint hamisított raktárigazolványokra nagy összegeket vett fel. Így a szocialisták fogyasztási szövetkezetétől 800.000 svéd koronát, polgármesterbátyjától egy milliót vett fel. A spekulációba azonban belebukott és sok kisembert vitt magával együtt a pusztulásba. A botrány következtében valószínű, hogy a polgármester rövidesen lemond állásáról.

— **Üzleti körökből.** Értesülésünk szerint a világhírű A. Kalla schmiedeburgi (Csehszlovákia) halkonzervgyár fennállásának 50-ik évét ünnepli a kormány-, kereskedelmi világ és ipar delegáltjai részvételével. Körülbelül 50 év előtt Anton Kalla szerény kertek közt alapította a gyárat és ma e szakmában ezen vállalat a legnagyobb a kontinensen. Érdekes, hogy a gyár, dacára a megváltozott politikai határoknak, ma is, mint a háború előtt 1000 munkást foglalkoztat. A cég a következő fiókgyárakat alapította: Timisoara, Románia 1922, Oderberg, Csehszlovákia 1923. Vel. Kikinda, Jugoszlávia 1925. valamennyi fiókgyárat a törzsgyár vezérelve és intenciól szerint lesz vezetve. A timisoarai fiókgyár ezen ritka ünnepegy alkalomával a farsang és böjt ideje alatt

minden hű fogyasztójának ritka occasió árakkal köszönetét akarja kifejezni és azonkívül célja az áru, a legszélesebb néprétegek között is ismertté tenni. Külömben utalunk a cég mai hirdetésére.

— **BARTÓK.** Az, hogy Bartók az új mozgalom különféle irányait leguniverzálisabban foglalja egybe mindazok közül, kik ma az új korszak zenéjének kiépítésén fáradoznak, ez az, ami Bartókot föltétlenül kiemeli az új irányú zenészek közül és ami első helyet biztosít neki azok sorában.

— **A református teaste rendezőse** felkéri a szives adakozókat, akik természetbeni adományval való hozzájárulásukat kilátásba helyezték, hogy vasárnap délután 4 óráig a Központi-szálló télikertjébe azokat eljuttatni sziveskedjenek.

— **Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség központi és védőirodája.** Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség ezután is tudomására hozza az összes szervezeteknek és érdekelteknek, hogy a központi irodáját a következő cím alatt kell felkeresni: Erdélyi Római Katolikus Népszövetség, Oradea, Katolikus Kör, Strada Printul Carol 5. Ez a teljes és egyedül cím; tehát semmiféle személynevet írni nem kell. Ide kell küldeni minden Népszövetségre vonatkozó kérést, jegyzőkönyvet. Itt kell megrendelni az összes nyomtatványokat. Egyszerűsítés és központosítás végett Aradról az összes nyomtatványokat a fenti cím alá szállították, tehát Aradon a népszövetségi osztály megszűnt. Az intézőbizottság február hó 9-iki gyűlésén elhatározta, hogy a katolikus érdekek megvédésére védőirodát nyit, ugyanakkor a fenti cím alatt. A védőirodának a feladata, hogy a katolikus intézményekre, személyekre, vagy más ügyekre vonatkozó téves híreket, vagy irányzatos ferdtéseket megcáfolja. E végből be kell küldeni az eredeti lappéldányokat, amelyek a téves híreket tartalmazzák és felvilágosításokat, valamint a megfelelő adatokat, hogy azok alapján a védőiroda eljárhasson. A pénztár ezután Transilvania Bank, Alba-Iulia, ahová minden tag-szárdját és alapítványi összeget is kell küldeni, az alapító tagok pontos nevével.

Az aradi Apollóban
ma, pénteken

Ember a tűzben

Az egyetlen eredeti tüzelő film.
A Scala színház egésze. — Főszerepben:
OLGA TSCHEHOWA és RUDOLF RITNER

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Megkezdődtek a cseléd-razziák Aradon.

Meglepetésszerűen nagy a bejelentetlen háztartási alkalmazottak száma Aradon.

(Arad, február 17.) Az aradi államrendőrség a mai napon megkezdte Aradon a cseléd-razziákat. Mint megírtuk, Albert Juliska, a mult heti rablógyilkosság egyik gyanúsítottja sem volt bejelentve a rendőrségen és ez a körülmény arra indította a rendőrség bejelentőhivatalát, illetve a cselédügyosztály vezetőjét, hogy szigorú razziákat tartson, mert — köztudomás szerint — számos bejelentetlen

cseléd van Aradon. A razziákat ma délelőtt kezdték meg. Házzól-házra jártak a detektívek és minden lakásba benyitottak. A razzia meglepő eredménnyel járt, mert beigazolódtott, hogy sokkal több bejelentetlen cseléd van Aradon, mint amennyi előrelátható volt. A bejelentetlen cselédek gazdáit megbünteti a rendőrség és több cseléd ellen pedig eljárás indult, mert azok ellen főleg lopás miatt fejelentés van az aradi rendőrségen.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Románia kétszázmillió aranylei-kölcsönt vett fel

A hatalmas összeget Németország adta.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul biztos forrásból nyert értesülése szerint a kormány kétszázmillió arany lej kölcsönt vett fel Németországb-

ban. A kölcsönből negyven milliót készpénzben, a többi pedig természetbeni szállítások formájában fogunk megkapni. A kölcsön kamata öt százalék.

Zürichben 3.—, Párisban 14.85 a lej.

Helyi valutaárak. (Február hó 17.)
Kifizetések: Berlin 41.80, Amsterdam 70.50, Newyork 175.50, London 854, Páris 6.95, Milánó 7.62, Prága 5.23.50, Budapest 30.77, Zágráb 3.11, Bécs 24.80, Zürich 33.85. — Aru: Márka 42, dollár 175, francia frank 6.90, olasz lira 7.60, cseh korona 5.20, pengő 30.80, dinár 3.10, osztrák schilling 24.80, svájci frank 33.80. — Pénz: Márka 40, dollár 173, francia frank 6.50, olasz lira 7.20, cseh korona 5, pengő 30.20, dinár 2.90, osztrák schilling 24.40, svájci frank 33.40. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 17.)
Berlin 123.20, Amsterdam 208.02.50, Newyork 519.93.75, London 2522, Páris 20.37.50, Milánó 22.40, Prága 15.40.50, Budapest 90.90, Belgrád

9.13.50, Bucaresti 3, Varsó 58.10, Bécs 73.22.50.

Zürichi tőzsdézárás. (Február hó 17.)
Berlin 123.20, Amsterdam 208, Newyork 520, London 2522, Páris 20.38, Milánó 22.42.50, Prága 15.40.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3, Varsó 58.05, Bécs 73.22.50.

Bucaresti-i tőzsdézárás. (Február hó 17.)
Devizák: Páris 6.90, Berlin 41.75, London 847, Newyork 174.50, Milánó 7.60, Zürich 33.65, Bécs 34.70, Prága 5.19. — Valuták: Napoleon 710, márka 41, leva 1.25, török lira 0.88, angol font 840, francia frank 6.80, svájci frank 33, olasz lira 7.50, drachma 2.10, dinár 3.15, dollár 175, lengyel zloty 19, osztrák schilling 25, pengő 29, cseh korona 5.20.

SPORT

O Francia tőrbajnok Budapesten. Budapestről jelentik: A pesti Vigadóban Lucien Gaudin francia bajnok tiszteletére rendezett vívóakadémia a legnagyobb siker jegyében folyt le, előkelő közönség jelenlétében. Gaudin beigazolta világlaszisát. Pesten két asszót vívott. Egy epéasszót Hajdu ellen, amelyet 10:4 arányban nyert meg, s egy tőrasszót Rozgonyi magyar tőrbajnokkal, a melyben 10:3-ra győzött. Gaudin páratlan ügyességével, könnyed, finom mozdulatával megnyerte a közönség tetszését. Mindvégig lelkes ünneplésben volt része.

— „HAKOAH” sportegyesület értesíti tagjait, hogy f. évi február 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a városnéző tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését.

Rádó-műsor.

Péntek, február 18. Wien—Graz: 16.15. Hangverseny. — Pozsony: 17.45. Hangverseny. — 22.30. Cigányzene. — Zágráb: 19.15. Operaelőadás. — Milánó: 21. Hangverseny. — 22.45. Jazz-band. — Breslau: 20. Beethoven-ünne. — Prága: 21. Hangverseny. — London: 21. Zenekari hangverseny. — Leipzig: 16.30. Zenekari hangverseny. 22.45. Táncczene. — Stuttgart: 20.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 1/2 5, 7 és este 1/2 10 órakor

GÖSTA BERLING

Selma Lagerlöfnek híres regénye után két részes filmretek 14 felvonásban.

Főszerepben: Lars Hanson, Greta Garbo és Jenny Hesselquist.

Mindkét rész egyszerre lejátszva.

A filharmonikus zenekar szimfonikus hangversenye. — Frankfurt a. M.: 13. Operaelőadás (Tosca). — Róma: 20.45. Operettzene. — Berlin: 20.10. Operaelőadás. 22.30. Táncczene. — München: 20. Népies szimfonikus hangverseny. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 16. Gyermekmesék németül. 17.02. A szén keletkezése (előadás). 17.40. Cigányzene. 18.15. Népszerű orvosi előadás. — 20.30 Hangverseny, utána jazz-band.

Mozi.

xx Minden képzelőtelet felülmúl az a hatalmas filmújdonosság, melyet „Ember a tűzben” címen vetít az aradi Apolló. A kép meséje maga is vonzó és érdekes. Egy meggyötört és az élettől megtaposott család tragédiája kerül szét előttünk, akik azonban minden fájdalomnak és megpróbáltatásnak dacára belső szépségekkel építik ki életüket. A grandiózus rendezés olyan nagyarányu tüzet mutat a filmon, mely sokáig emlékezetes marad a közönségnek. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A bűnről és bűnhődésről mélyen lélekbe markoló filmet állítottak össze, melyet a „Három istentelen” címen péntektől vetít az aradi Uránia mozgószínház. A film különös értéke az, hogy a főszerepet Lon Chaney, a Notredamei toronyőr híres és felejthetetlen személyesítője játsza. — Egy vándorcirkusz három akrobatája, három istentelenje a kép főalakjai, akik bünszövetkezetet alakítanak és a legfantasztikusabb módon követik el gáztetteiket. Egy rejtélyes gyilkosság kapcsolódik érdekes és izgalmas színekkel a filmbe és a kép olyan befejezéshez érkezik el, amely minden fantáziát felülmúl. A Három istentelen előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

A jugoszláviai földrengés pusztításai.

Belgrádból jelentik: A belgrádi földrengésjelző állomás a következő hivatalos magyarázatot adta ki a dalmáciai és hercegovinai földrengésről: az adriai tenger mélyén kitört tengerengés nyugati irányból nyomást gyakorolt Hercegovinában három nagykiterjedésű földrengésre. A rengés az ezen a környéken elterülő számos csuszamlási helyen volt a legerősebb. A második rengés által okozott kár, valamint az áldozatok száma még nem ismeretes miután a telefonösszeköttetés megszakadt. Eddig 40—50 halotról és sebesültről érkezett jelentés. Mintegy 200 ház részben megromlódott, részben elpusztult.

Mulatság.

— Árvizbál Aradon. Még tizenegy nap választ el bennünket az aradi Árvizbáltól, amely március elsején lesz, s hatalmas felkészültséggel, a legapróbb részletek pontos kidolgozásával lázasan folynak a nagyszabásu bálestély előmunkálatai. Ma délután 5 órai kezdettel a városnéző kiállításában ismét összeültek a bál szorgalmas rendezői — értekezletre. Megjelentek: báró Nopcsa Elekné, dr. Botis Tivadarné, dr. Ispravnic Severné, Leölkes Béláné, Laczay Endréné, Münz Mártonné, Probst Böske és dr. Nichi Lázár kulturális igazgató. Az értekezleten dr. Ispravnic Severné javasolta, hogy a megjelent jótékonyági egyesületek vezetői vállalkozzanak arra, hogy mindenki saját egyesületének kebelében írja össze a jótékony hölgyek adományait, lehetőleg süteményeket, amelyek a bálon a hölgyek felügyelete alatt kerülnek kiadásra, eltérőleg a többi élclmi viselné gondját. Határoztak továbbá a büffé elhelyezése és a kellő segédszemélyzet megszervezésének ügyében is s ezután az értekezlet véget ért. Az Árvizbál iránt Aradon és a megyében a társadalom minden körében máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Jótékonycélu teastély. Az aradi „Bur” asztaltársaság, amely a multban oly számos jótét adta jótékony tevékenységének, 1927. évi február hó 19-én (szombaton) este 8 és fél órai kezdettel a „Jó pásztor” éttermében, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi) u. 1. tánccal egybekötött jótékony teastélyt rendez. Valószínű, hogy Arad jószívű társadalma készséggel fogja támogatni jótékony munkájában fenti asztaltársaságot, amely az estély jövedelmét elaggott és munkaképtelenné vált tagjainak segélyezésére fogja fordítani.

— Az Aviva-Barissla táncstély február 19-én feltétlenül meg lesz tartva a Krispin-teremben.

— Deutsch és Thèmes álarcosbálja meg lesz tartva február 19-én a városligeti vendéglőben.

Az aradi Urániában

ma, péntektől

A három istentelen.

Kalandor film.

Főszerepben:

LON CHANEY

a Notredamei toronyőr híres megszemélyesítője.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezd.

Üzletünket március elején áthelyezzük a városnéző szemből.

Apponyi Testvérek.:: Áthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

NYILTTÉR.

rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Az „Aradi Torna Egyesület“ közli a társ egyesületekkel, tagokkal és a sportközönséggel, hogy Schwartz Józsefet mindaddig, míg ügye a bíróság előtt nem tisztázódik, az egyesületben viselt minden tisztsége alól felfüggesztette. 1006

Aradi Torna Egyesület vezetősége.

Özv. Hehs Béláné szül. Krause Sarolta fájdalomtól megtört szívvel jelenti ugy a saját, mint gyermekei Aranka, férj. Scharner Sándorné, Saci és veje Scharner Sándor nevében, hogy felejtethetlen férje, a legjobb apa, a szerető testvér és rokon

HEHS BÉLA

az Aradi Ipar. és Népbank vezérigazgatója
ának 27-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 16-án, életének 56-ik, boldog házasság-jobbíltre szenderült.

A megboldogult földi maradványai f. hó 18-án, pénteken délután 3 órakor fognak az aradi felsőtemető halotti csarnokából az ág. evang. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

Aldott emléket szívünkben őrizzük!

Arad, 1927. február 16-án.

Hehs Vilmos, Hehs Viktor, Hehs Márton, fivérei, Hell Hermin, nagynénje, Özv. Krause Károlyné, anyósa, Grozescu Sándorné szül. Krause Riza, Sztolár Gyuláné szül. Krause Tilda, Krause Béla, sógorai és sógorai, és az összes rokonság nevében. *1000

Ioan Limbeck și fiul Arad. Fabrica de costiluguri de metal și întreprindere de înmormântări Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Az Aradi Ipar. és Népbank igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara mélyszégyenrel és legbensőbb megilletődéssel jelenti, hogy az intézet érdekében gazdag vezérigazgatója

HEHS BÉLA ÚR

f. hó 16-án, életének 56. évében jobbjétre szenderült.

A megboldogult 36 éven át tudásának és kiváló tevékenységének minden erejét, odaadó buzgalommal intézetünk nagyra fejlesztésének szentelte, s ez irányú eredményes működésével hivatkozhatlan érdemeket szerzett.

Nevét és érdemeit megörökítjük intézetünk történetében és emlékének mindenkor hálás kegyelettel adózunk.

Hült tetemét f. hó 18-án délután 3 órakor kísérik utolsó útjára, a felső temető halottas csarnokából.

Aldás emlékére s örök béke hamvairal

Arad, 1927. évi február 16. 996

Az Aradi Termény- és Áruraktár Részvénytársaság igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselőikara mélyszégyenrel és fájdalommal jelenti, hogy a vállalat egyik alapítója és igazgatóságának tagja

HEHS BÉLA ÚR

f. hó 16-án délután 3 órakor elhunyt.

Felejtethetlen halottunkat f. hó 18-án, délután 3 órakor fogjuk utolsó útjára elkísérni.

Vállalatunk legőszintőbb barátját, legigazibb támogatóját veszítette el benne.

Emléke áldott legyen!

Arad, 1927. február hó 16. 997

Az Aradi Kereskedelmi és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselőikara mély megindulással jelenti, hogy igazgatóságának érdemes tagja

HEHS BÉLA ÚR

f. hó 16-án, életének 56-ik évében jobbjétre szenderült.

Vállalatunk egyik érdemes alapítóját és egy mindenkor odaadó munkás igazgatóját veszítette el benne és ezért emléket mindég igaz kegyelettel fogjuk megőrizni.

Aldás emlékére s béke hamvairal

Arad, 1927. február hó 16-án. 998

Az Aradi „Gyöngyházparti Részvénytársaság“ igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői fájdalommal megilletődéssel jelenti, hogy a vállalat érdemes igazgatósági tagja

HEHS BÉLA ÚR

f. hó 16-án elhunyt.

Vállalatunk létesítése a megboldogult férj érdeme és mint igazgatóságunk tagja, kiváló közgazdasági tudásával odaadó munkásságot fejtett ki iparágunk fejlesztésében.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1927. február 16. 999

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Fogyasztók!

Ritka jubileum árajánlat halkonservekben.

Üvegkordobozok 1 liter nagyságban legfinomabb kristály üvegből készítve:

Tartalma kb. 40 darab oroszhal ...	Lej 135.-
12 leg-ostseehering ...	150.-
24 finomabb göngyölt hering ...	150.-
12 borlében osemgehering (Bismark) ...	150.-
30 fileshering ...	150.-

Ivópoharak fehér kristályüvegből készítve:

Tartalma kb. 10 darab koronaszardínia ...	Lej 40.-
4 legfinomabb ostseehering ...	48.-
8 finomabb göngyölt hering ...	48.-
8 borlében fileshering ...	48.-

Az összes osemge és fűszerüzletekben kapható.

Kérjük csak az előírt árat megfizetni!

Sürgönyeim: „KALLA TIMISOARA“.

656

Telefon: 18-96.

KALLA

halkonservgyár
TIMISOARA.

CRAPATURILE
si JUPUITURILE

dispar
printr'un efort maraj zilnic

Gene Finca

pe pielea umeda a lui, ea se usuca apoi cu un servet. O piele catinata se refaca la fel si mainile si regasesc fragezimea catifelata si tinercia

SOCIETATE ANONIMA ROMANA

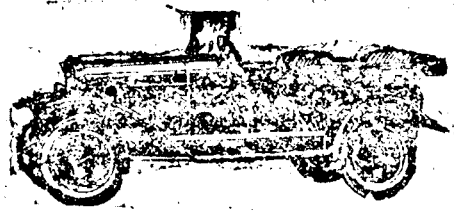
pentru Intreprinderi Industriale si Financiare
(Pankotai Uradalom) Arad, Strada Eminescu
(Deak Ferenc-uca) 19. szám, I. emelet.
Telefon 312, 610.

Prompt szállításra ajánl Aradhegyaljai villamos vasuton:
L-a bükk, cser, tölgy és gyertyán tűzifát, 7 sukkos szőlőkarót,
kerítésoszlopot és a keményfaszakmába vágó összes anyagokat

Téglagyári-szén, gázkoks,

ab saját raktár ORSOVA.
öntödei-koks,
sziléziai-szén,
sziléziai-koks,
kovás (kohó)-szén,
kovás (kohó)-koks,
öntödei-nyersvas.

Alfréd Löwenbach & Co.
BUKAREST, Calea Victoriei No. 128.

OPEL-autók a világ legjobb és legtokéletebb kis autói;

négy kerékkel, Bosch világítással, Bosch indítással és Bosch transzformátorral ellátva. 100 kilométeres ut, mint például Arad-Temesvár és vissza 84.- lejbe kerül. Kedvező fizetési feltételeket nyújt a vezérképviselő: 925

KÁLMÁN A. Arad, Piața Catedralei No. 5.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díj szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 4 lej — bány, vasárnap 5 lej. — Vasárnaponként 6 lej, illetve 10 lej. — A vasárnaponkénti hirdetésnek azonos díjával kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetésnél figyelembe kell venni a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatni illetve helyesbíteni. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

CYKLAMENEM! A teniszet részben megnyugtatót. Elsején olvastad? Türelmesen vár, csókkal Kicsi. 1005

Alkalmazás.

CIPÓZLETBE gyakornok felvételük. Cím Rudolf Mosse Irdetében. 10405

GÉPÉSZT gráci Diesel motorhoz keresek. Frisch József-malom Curtici. 991

SZOBALÉNY és gyermeklény négy éves gyermekhez alkalmazást nyer. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferencu.) 13. emelet. 10406

GÉPÉSZ, az összes vezérművekről víz gázolt, állást keres, villanytelep, malom vagy fűtőszobában. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 994

ELÁRUSÍTÓ, ki gyakorlatilag jár, jól számol, azonnalra felvételre. Telegarnok, Arad, Str. Crisna 3. 10406

Lakás.

NEGY szoba, elő, fűtő és cselédszoba bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 978

BUTOROZOTT lakás központban házaspárnak vagy két urinak ellátással fűtőszoba használattal kiadó. Feltársalón Arad, Str. Metianu (Forray) 12. 1002

EGYSZOBÁ konyha uccai lakás azonnal átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1003

KIADÓ HÁZ május 1-re, áll 2 szobás konyha, éléskamrából álló lakásból. Arad, Str. Remus (Virág-u.) 61. 993

Vétel és eladás.

ANGOL TELIVER 4½ éves, sárga macská, circ. 175 cm. magas, hibátlan, szelíd, tenyész igazolvánnyal. eladó. Barna Lajosnál Pancotán. 990

UTAZÓBÖRÖND, fűtőkád, látszó, antik szekrények, Biedermayer szalon, rész szermekkár, komplett szobaberendezések, asztalok, székek, szekrények, bőr szalon fotelok, gyermekkoszák, zongoraszék, könyvszekrény, íróasztal, kényelmes faágy, kávé és damaszt asztal, stórok, különböző villanylámpák, porcelánok, dísz tárgyak, festmények, hintaszék, kis Singer gép, stb. eladó. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Bathhány-u.) I. em. jobb. 1000

EREDETI magánjáró 15 éves nagy 8 HP. csöplő teljes felszereléssel eladó. Cím Grosán Tódor, Macea. 898

AKKALMI butoreadás. Új ebédők, háló, uriszobák nagyon szép és a legjobb kivitelben minden elfogadható ártért eladó. Megtekinthetők Arad, Str. Mocieni (Orczy-u.) 3. 719

BIZOMÁNYBA KERESK dísz tárgyakat, bördöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. — Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Bathhány-ucca) I. em. jobb. 1000

TISZTA RONGYOT gépek tisztogatására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Üzletek.

FORGALMAS fűszerüzlet italmérőssel, trafikál, jutányosan átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1011

ÜZLETHELYISÉG Minorita templom oldalán átadó. Egyszobás, konyhás lakás belváros közepén kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1001

BÉRBEADÓ udvari szoba műhelynek. Virág Kálmán Arad, Bul. Carol 7. 979

Különféle.

KAMAT nélkül, kétszeri befizetésre eladó egy telek, ugyanott egy világos háló és konyhaberendezés eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1008

KERELEM A NEMESSZIVU EMBEREKHEZ. Nagy nyomorban tengődő egyedül álló, súlyos betegnek fekvő óreg nő kéri a jószívű emberek bármilyen anyagi támogatását. Legcsekélyebb adományt is hálásan fogad. Címe Csordás Imréné, Arad, Str. Baritru (Rákóczy-u.) 27. 200

Az anti „HANGYA” szövetkezet boltkezelőt keres

ápr. 29-ki belépésre. Fizetési feltételek megtekinthetők a „HANGYA” raktárnál Aradon, 30.000 lej készpénz, vagy 50.000 lej ingatlan bekebelezés szükséges évadékul.

Butor-

aradi fiókjánál Arad, Strada Bucur 10. (Eötvös-ucca.)

Apám! Vigyázz!

Iskola szövet méterenként Lej 460. —
Iskola szövet prima-prima Lej 560. —

MUZSAY-nál

ARAD, színházzal szemben.

Radio készülékek és alkatrészek

Audion csövek és hangosan beszélők legolcsóbban
Varga és Rosenfeld Radio és villanyfelszerelési vállalatnál
Arad, Bul. Reg. Maria 12. :: Telefon: 808.

Tisztán kezelt sertés zsirt

minden mennyiségben vesz:

Eisele József

Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér). 10405

Bukaresti harisnyagyár

azonnali belépésre a következő szakmunkásokat keresi:

„Längemacher, Fussmacher an der Cottonmaschine”, munkásokat a

„repaszírozáshoz, aufstoszoláshoz, légoláshoz és formáláshoz”.

Ajánlatok RUDOLF MOSSE Bucuresti, Calea Victoriei 31. „COTTON-MASCHINE S. 461.” jel-igére kéretnek. 972

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany drája 850—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZATI

Fehérfogak kautschukra darabja 50 lej. Foghuzás (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 óra belüli eszközölteinek. 495

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászó

Administrația Spitalului Județian din Arad.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală că în conformitate cu ordinul Ministerului Sănătății No. 3730—1927, în ziua de 15. Martie a. c. ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise în birourile administrației pentru furnizare circa 80 vagoane lemne de fog necesare spitalului pe anul 1927.

Lemnele oferte trebuie să fie bine uscate de esniță tare și anume: Fag sau Carpen și să fie despicite.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83. din legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini stă la dispozițiunea domnilor reflectanți în oarele de birou în localul mai sus menționat.

La data fixată pentru licitațiune reflectanții se vor prezenta în persoană pentru a depune ofertele și garanția de 5% din totalul sumei oferte.

Arad, la 14. Februarie 1927.

Medic director:

Dr. Ioan Moldovan (ss).

Administrator

1008

Mircea Vasile.

No. 166—1927.

EXTRAS DIN PUBLICAȚIE DE LICITAȚIUNE.

În sarcina, riscul și răspunderea firmei debitoare se va vinde prin licitație publică, care se va ține la 23 (douăzeci și trei) Februarie 1927, la orele 3 (trei) după masă, în biroul și cu intervenția notarului public dr. Eugen Beles din Arad, Str. Brătianu No. 2, obiecte de valoare, acele care va oferi mai eventual însă și sub prețul de strigare.

Condițiunile de licitație sunt depuse în biroul notarial sus amintit iar obiectele se pot vedea în biroul notarial amintit înainte de începerea licitației.

Arad, în 16. Februarie 1927. 1009

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :: Dácia szállóval szemben. :: Telefon 88.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.